

A Könyvtártudományi és Módszertani Központ története dátumokban

Összeállította: RÁCZ Ágnes

A következő eseménytár az Országos Széchényi Könyvtár történetének – még folyamatban lévő – kronológiai feldolgozása során gyűjtött adatokból válogat. Az összeállításhoz – a szerző engedélyével – felhasználtam Gerő Gyula „Magyar könyvtártörténeti kronológia 996–2007” című, 2010 elején megjelent adattárát is.

Terjedelmi okokból e rövid adattár nem tartalmaz minden, a Könyvtártudományi és Módszertani Központra vonatkozó adatot, de igyekeztem úgy szelektálni, hogy átfogó képet mutasson az intézetről. Összevontan, a legelső dátumnál közlök bizonyos egymással összefüggő, több dátumhoz köthető adatokat (pl. konferenciasorozatok, többször egymás után megrendezett tanfolyamok). A lényegesnek ítélt, ám napra pontos dátumhoz nem köthető eseményeket, tevékenységeket a megfelelő év elején, „[az év folyamán]” megjelöléssel közlöm. Az intézet nevét általában rövid formájában, az OSZK megnevezése nélkül használom, és ahol nem értelemzavaró, a tételek szövegéből kihagyom a KMK megnevezését. *(Az összeállító.)*

1959. január 1. Több mint egyéves előkészítés után az Országos Széchényi Könyvtár 1952-ben létrejött módszertani osztálya, az ún. Módszertani Kabinet *Könyvtártudományi és Módszertani Központtá* (a továbbiakban: KMK) alakult át mint a könyvtártudományi, módszertani, képzési és továbbképzési munka minden könyvtártípusra kiterjedő szakmai központja. Megalakulásával a magyar könyvtárügy központi feladatai megoszlottak a Művelődésügyi Minisztérium Könyvtárososztálya és a KMK között. Az országos operatív irányítás, igazgatás és felügyelet feladatait a Könyvtárosztály végezte, a KMK feladata pedig könyvtárpolitikai, könyvtártudományi, módszertani és oktatási téren bizonyos elméleti, felmérési, kísérleti, szervezési, összehangoló, értékelő, kiadói, tanácsadó, központi gondozó munkák elvégzése és javaslatok kidolgozása a Művelődésügyi Minisztérium és a könyvtárak számára. Az OSZK V. főosztályaként működő központ első vezetője: *Sebestyén Géza*; felépítése: könyvtártudományi osztály (vezető: *dr. Lázár Péter*, létszáma 14 fő); módszertani osztály (vezető: *Sallai István*, létszáma 11 fő); oktatási osztály (vezető: *Barabási Rezső* [másodállásban], létszáma 4 fő). [A könyvtártudományi osztály része lett az 1952-ben megszűnt Országos Könyvtári Központ 12 ezer kötetes, a Módszertani Kabinet keretében tovább gyarapított könyvtártudományi szakkönyvtára, amelynek a létéről, hovatartozásáról és tevékenységéről 1954-től kezdve több évig voltak viták az OSZK-ban. – E könyvtár révén vált az OSZK tudományági szakkönyvtárrá a könyvtártudomány területén a 164/1958. (M.K. 15.) M.M. sz. utasítása értelmében.]

1959. tavasz Az Oktatási Osztály átvette az OSZK Oktatási Szakbizottsága által 1957-ben, érettségizett könyvtárosok számára szervezett kétéves könyvtári tanfolyam gondozását. Ez az 1957–59-es tanfolyam indította meg a középfokú könyvtárosképzést. Ezt követően a KMK egységesítette a különböző helyszíneken folyó tanfolyamok tartalmát, és azonos vizsgakövetelményeket szabott meg. Így indultak meg a kétéves, később két és fél éves könyvtárosképző szaktanfolyamok levelező és nappali tagozaton [a KMK és egyes könyvtárak szervezésében].

1959. április 21–23. A megyeikönyvtár-vezetők konferenciája Budapesten – a Művelődésügyi Minisztérium könyvtári osztályával közös rendezésben – a megyei tanácsok művelődésügyi osztályának képviselői részvételével; 13 művelődési autó

(Moszkvics-furgon) átadása az érdekelt megyék képviselőinek, tanácselnök-helyetteseinek.

1959. április 28. *Dr. Sebestyén Géza*, az OSZK h. főigazgatója, a KMK vezetője levélben közölte az Országos Könyvtárügyi Tanács elnökével a *Könyvtári Figyelő* profiljának tervezett bővítését: a külföldi tanulmányok fordításai mellett szakirodalmi szemlék, ismertetések, híryanag nagyobb mértékű közlése, továbbá könyvtártudományi dokumentációs anyagok (pl. fordításjegyzékek, gyarapodási jegyzékek, bibliográfiák) közreadása. [A folyóirat elődje az 1955-ben az OSZK módszertani osztálya és a Magyar–Szovjet Társaság könyvtártudományi szakosztálya által közösen megindított *Könyvtári Tájékoztató* c. külföldi lapszemle volt, amely 1958-ban változtatta címét *Könyvtári Figyelőre*].

1959. május *A Könyvtáros* e havi számában *Sebestyén Géza* „Mit várhatnak a könyvtárak a Könyvtártudományi és Módszertani Központtól?” című cikkében a KMK létrehozásának szükségességéről és az intézet feladatairól írt.

1959. június 10. A társadalmi munkás könyvtárosok továbbképző tanfolyamait előkészítő értekezlet a megyék oktatási felelősei számára a KMK-ban. Ennek alapján a nyár folyamán 17 megyei könyvtár szervezett tanfolyamot, amelyet kb. 800 tiszteletdíjas falusi könyvtáros végzett el.

1959. július 1. Ettől az időponttól kezdve az Állami Könyvterjesztő Vállalat könyvtárellátó osztálya a községi könyvtáraknak szánt havi megrendelő jegyzékeken csillaggal figyelmeztetett a törzsanyagba kerülő kiadványokra a KMK jelölése alapján.

1959. július 1. A művelődési miniszter utasítást adott ki az állami (tanácsi) és szakszervezeti könyvtárak együttműködéséről (35/1959. (M.K.14.) M.M. sz.). Az utasítás mellékletében közölt egyezményben a Művelődésügyi Minisztérium a KMK feladatává tette a szakszervezeti könyvtárak módszertani segítségét is.

1959. ősz Öt könyvtárostanuló kezdte meg tanulmányait és munkáját az OSZK-ban. A Magyarországon új, kétéves könyvtárostanuló-képzés után középfokú könyvtárosi képesítést nyertek a tanulók. A tanulók kiképzését a KMK Oktatási osztálya irányította.

1959. december Megjelent a *Külföldi könyvtári szakirodalom* c. sorozat első kötete, *Alfred Hessel: A history of libraries* c. művének magyar fordítása. – Az év folyamán a Könyvtártudományi Osztály két sorozatot indított: *Új könyvtári füzetek* a hazai szerzők és *Külföldi könyvtári szakirodalom* a külföldi szerzők műveinek publikálására. Ez az osztály gondozta az OKT kiadványsorozatát is.

1959. december 10–12. Az első magyar egyetemi könyvtári konferencia Szegeden, az OKT és a KMK rendezésében, a Szegedi Egyetemi Könyvtár közreműködésével. A konferencia előkészítéseként a KMK kérdőívek segítségével begyűjtötte a hazai egyetemi és főiskolai könyvtárak fontosabb adatait, ezekből statisztikai összeállítást készített, továbbá Horváth Magda szakirodalmi szemlélt állított össze a külföldi egyetemi könyvtárakról.

1959. december 21. Befejeződött az Országos Osztályozó Bizottság és a KMK által a budapesti nagy könyvtárak szakozói számára rendezett 40 órás, felsőfokú társadalomtudományi osztályozó tanfolyam.

1960. [az év folyamán] A KMK oktatási osztálya megkezdte az alapfokú szakképzés megszervezését: kidolgozta tematikáját, útmutatót állított össze és elkészítette az alapfokú szakvizsga letételéhez szükséges jegyzetet. – Tartalmi és szervezeti vonatkozásban megszilárdult a középfokú könyvtárosképzés, amelyben az Oktatási Osztálynak hármas feladata van: elméleti munka, a tankönyvtárakban folyó képzés irányítása és szervezése, valamint közvetlen oktatómunka. – Az Oktatási Osztály megindította *A könyvtárosképzés füzetei* c. sorozatot.

1960. március 15. A Művelődésügyi Minisztérium kérésére az OSZK főigazgatója *dr. Sebestyén Géza* főigazgató-helyettest 1960. dec. 31-ig mentesítette egyéb feladatai alól, hogy mint a KMK főosztály-vezetője „tevékenységét a KMK-val kapcsolatos általános könyvtárügyi kérdésekre összpontosítsa az újonnan megalakult KMK munkájának erőteljes kiépítése érdekében”.

1960. május 20. Az OKT könyvtárigazgatási szakbizottsága a KMK-ban tartott ülésén a tudományos könyvtárak fejlesztési mérőszámaival, a közművelődési könyvtárak mérőszámainak tervezetével, továbbá a budapesti könyvtárak nyári és vasárnapi nyitva

tartásával foglalkozott, statisztikai munkabizottsága pedig a magyar könyvtárügy egységes statisztikai rendszeréről készített előterjesztést vitatta meg.

1960. június 13–14. Ankét az OSZK dísztermében a hazai könyvtártudományi kutatás helyzetéről és távlati terveiről. (Anyaga *A könyvtártudományi kutatás kérdései...* címmel megjelent a *Magyar Könyvszemle* 1961. júniusi különszámaként.)

1960. június 20–21. Konferencia a megyei könyvtárigazgatók számára a könyvtárügy második ötéves tervének irányelveiről és a falusi könyvtárosok tiszteletdíjrendszerének módosításáról, valamint a közművelődési könyvtárak építési irányelveiről.

1960. szeptember 1. A kétéves középfokú könyvtárosképző tanfolyam új évfolyamát indította el az Oktatási Osztály. (*Lásd még 1959. tavasz.*)

1960. október 7–8. Tájékozódás-sorozat járási könyvtár-vezetők számára a Művelődésügyi Minisztérium és a KMK szervezésében: október 7–8-án Sztálinvárosban, 11–12-én Kiskunhalason, 20–21-én Püspökladányban, 26–27-én Keszthelyen. Fő téma: a falusi könyvtárak tanácsi kezelésbe adásával kapcsolatos feladatok.

1960. november 1. Megjelent a művelődésügyi miniszter 175/1960. (M.K.21.) M.M. sz. utasítása a közkönyvtárak elavult és fölös példány-állományának rendezéséről, az elavult művek kivonásáról, a Könyvtári Minősítő Bizottság feladatköréről, a fölös példányok kivonásáról és újraelosztásáról. – A Könyvtári Minősítő Bizottságnak a titkársági teendőket ellátó KMK is tagja volt.

1960. november 28. Az Országos Könyvtárügyi Tanács kibővített elnökségének a Művelődésügyi Minisztériumban tartott ülése a *könyvtári módszertani munkáról és a Könyvtártudományi és Módszertani Központ működéséről kiadandó utasítás* tervezetét vitatta meg. [A tervezett miniszteri utasítás kiadására végül nem került sor.]

1960. december 1. A KMK előterjesztést készített *A középfokú könyvtárosképzés problémái* címmel, amelyet a Művelődésügyi Minisztérium Közművelődési Főosztálya jóváhagyott. Ez a dokumentum javasolta az alap- és felsőfokú könyvtárosképzés közé funkcionálisan beilleszkedő, iskolarendszerű középfokú

könyvtárosképzést. (A későbbi intézkedések nyomán az iskolarendszerű képzés nem valósult meg.) A középfokú tanfolyami képzés irányítója és nagyrészt végzője a KMK Oktatási Osztálya lett. A teendők között alapvető fontosságú volt a tananyag biztosítása: 1961/62-ben a KMK 33 félé jegyzetet adott ki, amelyekből 19 a könyvismeret és bibliográfia oktatásának segédlete volt.

1961. [az év folyamán] Az Oktatási Osztály a MM Könyvtári Osztályának közvetlen irányításával kidolgozta a könyvtárosképzés és továbbképzés irányelveit és ötéves tervét.

1961. [az év folyamán] A Gondolat Kiadó megjelentette a *Könyvtári raktározási táblázatok* c. segédlet *Veredy Gyula* közreműködésével *Sallai István* által szerkesztett 3. kiadását, amelynek első kiadása a *Könyvbarát* 1952/12-es számának melléklete volt, 2. kiadását pedig 1954-ben az OSZK Módszertani Osztálya gondozta. – Ezt a szépirodalmi és az ismeretterjesztő, valamint tudományos művek raktári jelzetelésére szolgáló, már az 1949-ben létesített körzeti könyvtárakban is alkalmazott rendszert tartalmazó segédletet a későbbi évtizedekben is kiadták, legutóbb 2001-ben a 9., átdolgozott, javított kiadásban, *Cselényi Imre* gondozásában. Az előző kiadások gondozói között az említettekén kívül olyan nevek vannak, mint *Sebestyén Gézáé*, majd sokáig *Bereczky Lászlóné* volt a táblázatok szerkesztője – *Vargha Balázs* közreműködésével.

1961. január *Eseménynaptár* címmel a legfontosabb történelmi, irodalmi, művészeti, műszaki és művelődéstörténeti évfordulókat áttekintő, negyedéves segédletet indított a KMK a közművelődési könyvtárak propagandatevékenységének támogatására. – 1963. júniustól kezdve jelent meg a kiadványhoz negyedévenkénti ajánló bibliográfia és kiállítási segédanyag az időszak legfontosabb évfordulóihoz. – 1973. január 1-jétől az Eseménynaptárt a KMK és a FSZEK közös szerkesztésében a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár adta ki 1991 augusztusáig, amikor a lap visszakерült eredeti gazdájához, majd az 1996. évi 4. számmal megszűnt.

1961. április 17. Megkezdődött *Gulyás Pál: A könyvsors Magyarországon* c. munkájának kiadása az 1. rész megjelentetésével. A közreadó KMK a 3. részt az év novemberében, a 2. részt 1961-es impresszummal 1962. jan. 30-án jelentette meg.

1961. május 16. *Vadász Ferencné*t a Központi Pedagógus Továbbképző Intézet igazgatói tisztsége alól felmentve áthelyezték az OSZK-ba, ahol a KMK oktatási osztályának vezetője lett.

1961. május 30. A KMK 300 sokszorosított példányban kiadta *A dokumentáció, az információ és a tájékoztatás fogalma. Terminológiai vita* c., ill. alc., 71 oldalas füzetet, amely *Joseph Koblitznak* az NDK *Dokumentation* c. szakfolyóiratában 1959-ben megjelent cikkét adja közre *Polzovics Iván* válaszával (*Magyar Könyvszemle*, 1959/4. sz.), ill. a viszonzválasszal (*Dokumentation*, 1960) együtt. A P. I. bevezetőjével megjelent kiadvánnyal a kibocsátó KMK vitát kívánt elindítani a dokumentáció fogalmának tisztázására.

1961. július 26. Értekezlet a KMK-ban a könyvtár-tudományi kutatások keretében *Az olvasás kérdései* c. témacsoport gondozásával kapcsolatos kérdésekről. A kutatásokat a KMK fogja össze.

1961. szeptember 4–6. Központi továbbképzés a könyvtárosképző szaktanfolyam oktatói számára.

1961. szeptember 18–20. Az OKT és a KMK által rendezett első országos bibliográfiai munkaértekezlet Gödöllőn, az Agrártudományi Egyetem épületében. (*Bereczky László* által sajtó alá rendezett anyaga a KMK kiadásában, 284 oldalon megjelent 1962-ben.)

1961. november 30. *Dr. Lázár Péter*, a Könyvtártudományi Osztály vezetője megvált a KMK-tól. Az osztály mb. vezetője dec. 1-jétől *Bóday Pál* lett.

1962. [az év folyamán] A KMK-ban kísérleti laboratóriumot kezdtek kialakítani a könyvtártechnikai kísérletek megvalósítására.

1962. január *A Könyvtári Figyelő* c. folyóirat, amely 1961-ben alakot váltott, „külföldi lapszemle”, majd „külföldi szemle” megjelölését „szemlé”-re módosítva tartalmilag is átalakulni kezdett. (Először az 1962. évi 4. szám impresszumában közölte a szerkesztő – *Bóday Pál* – nevét.) (Lásd 1962. április is.)

1962. január 1. *Bíró Vera* MM-főosztályvezető javaslata az OSZK vezetőségének: ettől kezdve az OSZK költségvetésén belül a KMK részére biztosí-

tott költségvetési előirányzatokat és hiteleket külön kezeljék, adják át a KMK vezetőjének a KMK dolgozóival kapcsolatos kinevezési hatáskört, illetve a bérallappal és a jutalomkerettel is a KMK vezetője önállóan gazdálkodjon.

1962. január 6. A KMK vezetőjévé *Barabási Rezsőt*, az Állami Gorkij Könyvtár volt vezetőjét nevezték ki – OSZK főigazgató-helyettesi ranggal. (Hivatalba lépett jan. 18-án.)

1962. [február] Átalakult a KMK szervezete. Az új osztályok: Közművelődési Könyvtárak Módszertani Osztálya (vezető: Sallai István); Tudományos és Szakkönyvtárak Módszertani Osztálya (vezető: dr. Szentmihályi János); Oktatási Osztály (vezető: Vadász Ferencné); Tájékoztatósi Osztály (bent a Könyvtártudományi Szakkönyvtár) (vezető: Bóday Pál); Sokszorosító Üzem (vezető: Vermes Lászlóné).

1962. február 1. A KMK által szervezett tanácskozás a szakkönyvtárak és a közművelődési könyvtárak együttműködésének fokozásáról, valamint a Baranya, a Borsod-Abaúj-Zemplén, Győr-Sopron, Komárom, Nógrád és Veszprém megyei könyvtár műszaki részlegének tapasztalatairól.

1962. április Kivált a *Könyvtári Figyelő*ből és *Bánlaky Éva* szerkesztésében önálló kiadvánnyá alakulva megindult a *Könyvtári és Dokumentációs Szakirodalom* (KDSZ) c. annotált bibliográfia, amely a magyar szakirodalmat teljes körűen, a külföldit válogatva regisztrálta. Az 1964-es tárgyvet feldolgozó utolsó kötetben csak a külföldi szakirodalom szerepelt.

1962. december 10. Az OKDT megtárgyalta a könyvtártudományi kutatásoknak a KMK által összeállított 1963/65. évi programját.

1963. január 1. AKMK-ban 7 fős Irodalompropagandacsoport alakult.

1963. április 17. Az OKDT elnöksége tárgyalta a *Könyvtári Minerva* tervezetéről, és határozatot hozott munkálatainak mielőbbi megkezdésére. [Az adattár *Faragó Lászlóné* szerkesztésében a KMK-ban készült el 1965-ben.]

1963. június 22. Az OKDT ülése a könyvtárosok szakmai továbbképzéséről készült javaslat-tervezetről tárgyalt, és felszólította a KMK-t új tervezet elkészítésére, valamint az 1964-ben megvalósítható továbbképzési program összeállítására.

1963. [2. félév] Távlati Fejlesztési Osztály néven új, kétfős (*Gerő Zsolt* és *Bereczky László*) szervezeti egység alakult. (1964-ben a feladat a Közművelődési Könyvtárak Módszertani Osztályához került, ezzel az önálló osztály megszűnt.)

1963. június 27. A KMK ankétot és kiállítást rendezett *Gépesítési törekvések a könyvtári munkában* címmel.

1963. augusztus 1. A Tudományos és Szakkönyvtárak Módszertani Osztályának megbízott, részfoglalkozású vezetője *dr. Pataky Ernő* lett. Főfoglalkozású osztályvezetővé nov. 1-jével nevezték ki. (*Dr. Szentmihályi Jánost* május 1-jével az OSZK-ba helyezték át.)

1963. szeptember 1. Újabb két és fél éves könyvtárosképző szaktanfolyamot indított a KMK. (Ezt megelőzően a KMK, az OMKDK és az OOKDK javaslatára az addig kétéves egységes középfokú könyvtáros tanfolyamot szakosított könyvtárosképző szaktanfolyammá szervezték át, amelyhez a KMK 1963-ban tantervet és utasítást adott ki.)

1963. október 10. A KMK kiadásában 3000 példányban, 139 sokszorosított oldalon megjelent *Sallai István* és *Vargha Balázs* munkája *A szabadpolcos közművelődési könyvtárról*.

1963. december 1. A MM hozzájárulásával *Bóday Pált* a Tájékoztatósi Osztály vezetőjévé nevezték ki.

1963. december 30. A SZOT és a KMK 600 példányban kiadta *Lipták Pálnak A kis könyvtárak korszerűsítése, berendezése* c. munkáját.

1964. január 1. A KMK-ban megalakult az Olvasószolgálati és Irodalompropaganda csoport.

1964. január 8. *Sallai István* KMK-vezetőhelyettes körlevele a megyei könyvtáraknak arról, hogy 1964-ben az alapfokú könyvtárosi vizsgát tett részfoglalkozású és tiszteletdíjas falusi könyvtárosok tovább-

képzésére a KMK kísérletileg új formát vezet be. (Ezt előzőleg, 1963. nov. 13-án megvitatták a megyei és járási könyvtárvezetőkkel.) Négy témából álló programot állítottak össze (Gyermekolvasók a falusi könyvtárban; A felnőttek ismereteinek bővítése; A mezőgazdasági könyvek olvasása; Az olvasói ízlés fejlesztése). Az egyes témákat a Közművelődési Könyvtárak Módszertani Osztálya munkatársainak irányításával 3-4 cikkben dolgozták fel és a *Könyvtáros* c. lapban adták közre, januártól ápriliséig. A továbbképzéshez így megadott irodalom helyi feldolgozásának megszervezése a megyei könyvtárak feladata volt. (A 19 megye közül 12-ben volt ilyen továbbképzés.)

1964. február 25. Az OKDT képzési és továbbképzési szakbizottsága értekezletén a könyvtárosképző szaktanfolyam könyvismereti tantárgyának oktatásához készült két új jegyzet (*Horváth Tibor: Szakirodalmi forrásismeret. I. Bevezetés és Bóday Pál: Szakirodalmi forrásismeret II. A Magyar Nemzeti Bibliográfia*) vitatta meg.

1964. március 31. Az OKDT megtárgyalta és elfogadta a könyvtárosok szakmai továbbképzésének a KMK oktatási osztálya által kidolgozott tervét.

1964. április Az OKDT megtárgyalta a felsőfokú technikumok könyvtárainak helyzetét, és fejlesztésük érdekében javasolta, hogy a KMK dolgozza ki működési normáikat.

1964. április 9–11. A megyei könyvtárigazgatók konferenciája Budapesten, a KMK-ban a megyei könyvtárak helyzetéről és fejlesztéséről tárgyalt Csüry Istvánnak *A megyei könyvtárak hivatása és helyzete a magyar könyvtárügy rendszerében* c. tanulmánya alapján.

1964. május 27. Az OKDT – különbizottságának felmérése alapján – a városi könyvtárak helyzetével és fejlesztésével foglalkozott, s javasolta, hogy a KMK készítse el a városi hálózatok 20 éves távlati fejlesztési tervét.

1964. május 28–30. A KMK, valamint az OKDT könyvtárépítési és berendezési szakbizottsága által a KMK-ban tartott tanácskozás a közművelődési könyvtárak építésével és berendezésével kapcsolatos kérdésekről – 40 résztvevővel, köztük sok vidéki szakemberrel. Az előadók között szerepelt a KMK-

ban 1963. jún. 1-jétől főhivatásban alkalmazott első építészmérnök, Szabados László is.

1964. szeptember 1. Utolsó két és fél éves szaktanfolyamát indította a KMK közművelődési könyvtárosoknak. (*Lásd még 1965. szept. 1.*)

1964. október 3000 példányban megjelent az *Új Könyvek* c. állománygyarapítási tanácsadó első száma a KMK szerkesztésében, a Könyvtárellátó kiadásában és terjesztésében. Felelős szerkesztője: Ónódy Miklós.

1964. október 6–8. A gyermekkönyvtárosok országos konferenciája Budapesten a gyermekkönyvtárak legfontosabb pedagógiai feladatairól, a KMK és az FSZEK rendezésében.

1964. október 21. A tudományos és szakkönyvtárak módszertani részlegeinek első tanácskozása a KMK szervezésében; a *Tudományos és Szakkönyvtárak Módszertani Munkabizottságának* megalakítása.

1964. december 14–18. A szocialista országok könyvtártudományi és módszertani intézeteinek együttműködéséről rendezett nemzetközi konferencia Budapesten, a Kossuth Klubban, amelynek keretében a könyvtártudományi tájékoztató munka területén kialakítandó együttműködést Bóday Pál előterjesztésében vitatták meg a résztvevők.

1964 vége A KMK irányításával megindultak a természettudományi gyűjtőkori együttműködés megszervezésének munkálatai. A KMK kidolgozta a munkálatok menetét és módszertanát, adatszolgáltató lapot küldött szét, valamint megbeszélés-sorozatot kezdett az érdekelt hálózati központokkal és tagkönyvtárakkal.

1965. január 1. A KMK megindította a *Gyorstájékoztató a magyar könyvtártudományi irodalomról* és a *Gyorstájékoztató a külföldi könyvtártudományi irodalomról* c., havonta megjelenő bibliográfiai-tájékoztató kiadványát. Ezzel együtt megszűnt a *Könyvtári és Dokumentációs Szakirodalom* c., a külföldi és a magyar szakirodalomról tájékoztató periodikum.

1965. január 1. A Művelődésügyi Minisztérium a közművelődési könyvtárakban bevezette a KMK által

1964-ben kidolgozott, ún. reprezentatív statisztikai adatszolgáltatás rendszerét.

1965. január 15. A KMK megbízta *dr. Fülöp Gézát*, az ELTE könyvtártudományi tanszékének adjunktusát – másodállásban – „a könyvtártudományi kutatással kapcsolatban a Könyvtártudományi és Módszertani Központra háruló feladatok teljesítésével, a KMK vezetőjének, illetőleg osztályvezetőjének az irányítása mellett” (a könyvtártudományi kutatások szervezésével és összehangolásával kapcsolatos munkák végzése, valamint az OKDT és a KMK együttműködésével megjelenő kiadványok ügyeinek intézése).

1965. február 26–27. A KMK Irodalompropaganda csoportja a Kecskeméti Megyei Könyvtárban tapasztalatsere jellegű munkaértekezletet tartott a megyei és SZMT központi könyvtárak irodalom- és könyvtárpropagandával foglalkozó módszertani dolgozói részére.

1965. május 1. A Művelődésügyi Minisztérium *Sallai István* osztályvezetőt főosztályvezetővé nevezte ki.

1965. május 17–19. A KMK – a tatabányai megyei könyvtárral együtt – a megyei könyvtárak olvasószolgálati csoportvezetői számára Tatabányán szervezett továbbképző konferenciát.

1965. június A KMK egységes tankönyvet adott ki a tanácsi és szakszervezeti könyvtárak nem főhivatású könyvtárosai számára az alapfokú vizsgára való felkészüléshez (*Gerő Zsoltné – Varsányi Endréné: A közművelődési könyvtári munka ismeretei*). A könyv a papírhiány miatt olyan kis példányszámban jelent meg, hogy a szükségleteket alig tudták kielégíteni.

1965. június 14. A KMK Oktatási Osztálya elküldte a Művelődésügyi Minisztériumba a műszaki szakkönyvtárosképző tanfolyamok végleges tantervét és programját, amelyet a Könyvtárosztály megbízásából a nagykönyvtárak vezetőinek véleményét is figyelembe véve alakított ki. A minisztérium a dokumentumokat szept. 27-én jóváhagyta.

1965. ősz A KMK felkérésére az Országos Ügyvitelgépesítési Felügyelet könyvtárosok részére két éves lyukkártyaszervezői tanfolyamot indított. (Befejezés: 1967. április). – A KMK 1967-ben

indítványozta, hogy e tanfolyam folytatásaként az itt végzetek számára a számítógépekről és programozásukról indítson tanfolyamot az Országos Ügyvitelgépesítési Felügyelet.

1965. szeptember [1.] Az MM közművelődési főosztályának rendelkezése alapján ettől kezdve közművelődési könyvtárosok nem iratkozhattak be könyvtárosképző szaktanfolyamra. (Számukra a tanítóképző intézetekben az 1963. jún. 1-jén kormányrendelettel létrehozott új népművelő–könyvtáros szak nyújtotta a szakképesítés megszerzésének lehetőségét.) (*Lásd még 1966. szeptember.*)

1965. október 13–14. és október 27–28. A KMK az 1965. évi gyermekkönyvtáros tapasztalatsere napokat két csoportban szervezte meg: a dunántúliaknak Veszprémben és Pápán okt. 13–14-én, a többi megyékben dolgozóknak Szolnokon, okt. 27–28-án. A megbeszélések fő témája: az iskola és a könyvtár kapcsolata.

1965. november 1. Az Oktatási Osztály továbbképző konferencia-sorozatot szervezett a tudományos és szakkönyvtárak feldolgozói részére „A nem hagyományos dokumentumtípusok könyvtári feldolgozása és tárolása” témakörben. A további foglalkozások időpontja: nov. 17., nov. 29., dec. 13.

1965. november 23–24. A KMK szervezésében a megyeikönyvtár-igazgatók országos konferenciája Kaposváron, a Palmiro Togliatti Megyei Könyvtárban. *A megyei könyvtár mint hálózati központ* témakörben három előadás hangzott el a megyei könyvtárhálózat munkaszervezeti kérdéseiről, a megyei könyvtár módszertani munkájáról, valamint a könyvtárosok ideológiai-politikai továbbképzéséről.

1965. november 26. Az OKDT ülése a könyvtári szaksajtóval foglalkozott és határozatot hozott továbbfejlesztésére. A *Könyvtári Figyelő* profiljával kapcsolatban a következő elvárásokat fogalmazták meg: „A Könyvtári Figyelő tekintse fő feladatának a magyar szakemberek tájékoztatását a külföld szakirodalmáról, összefoglaló tematikus szemlék, recenziók, fordítások, tömörítvények stb. formájában. Közölje emellett a magyar szakirodalom adatközlő részét: a fontosabb kutatási jelentéseket, felmérések adatait, statisztikákat stb. Tájékoztassa a könyvtárosokat a könyvtárügy országos jelentőségű eseményeiről.”

1965. november 30. Az OKDT közművelődési könyvtári tagozatának ülése az ajánló bibliográfiák kiadásának távlati (ötéves) tervét vitatta meg a KMK előterjesztése alapján.

1965. december A Művelődésügyi Minisztérium közművelődési főosztálya *Ughy Jenő* tanulmánya (*Ezer falusi olvasó és a könyv*) alapján megtárgyalta a falusi lakosság körében végzett olvasásvizsgálatok eredményeit, és határozatot hozott arról, hogy a KMK-ban létre kell hozni a további olvasásvizsgálatok gondozásának szervezeti kereteit.

1965. december Megjelent a kétkötetes, sokszorosítási eljárással készült *Könyvtári Minerva*, műfajában az első 1932 után. A kötet a magyar könyvtárak és szakirodalmi tájékoztatói intézmények legfontosabb adatait, valamint második kötetében az országos könyvtárügyi intézmények, a könyvtári szakajtó, a könyvkereskedelem és könyvkiadás leírását közölte. (Felelős szerkesztője *Faragó Lászlóné*, kiadója a KMK volt.)

1966. április 1. A minisztérium engedélyével a KMK önálló javadalomszámla alapján gazdálkodó szerv lett. Ezzel az OSZK jóváhagyott költségvetésén belül külön költségvetési előirányzata volt, bér- és munkügyi feladatait önállóan végezte. Elemi költségvetését az OSZK-éval együtt kellett előterjeszteni.

1966. április 13. A tudományos és a szakkönyvtárak tájékoztató könyvtárosai számára *A korszerű tájékoztatás feltételei és lehetőségei* témakörrel négy konferenciából álló továbbképzés első rendezvénye a budapesti Kossuth Klubban.

1966. április 28–29. *Ifjúsági szolgálat a közművelődési könyvtárban* címmel tapasztalatcsere-értekezlet a Csillebérci Úttörőtáborban könyvtárigazgatók, olvasószolgálati könyvtárosok, klubvezetők, művelődési szakemberek részvételével, az MM közművelődési főosztálya és a KMK rendezésében.

1966. június 17. A KMK mellett működő *könyvtári gépesítési munkabizottság* első megbeszélése. A cél az volt, hogy a KMK addigi tevékenysége és a megbeszélésen kialakított irányelvek alapján megalapozzák a KMK ezirányú további tevékenységét.

1966. szeptember A tudományos és szakkönyvtárosok számára az addigi egységes, ill. szakosított

könyvtárosképző tanfolyamot *szakkönyvtárosképző tanfolyammá* szervezték át, négy irányú szakosítást vezettek be, az egyes szakterületek speciális igényeinek megfelelően. A képzés szakosítása három országos intézményre korlátozódott: az OMKDK vállalta a műszaki és mezőgazdasági, kutatási és felsőoktatási terület szakkönyvtárosainak képzését, az OMgKDK és a BMEK közreműködésével; az OOKDK szervezte meg az orvosi–egészségügyi szakkönyvtárosok képzését; a KMK lett a társadalomtudományi szakkönyvtárosképzés központja, és hozzá kapcsolódott a humán tudományokat kutató és oktató, valamint a művészeti intézmények és múzeumok szakkönyvtárosainak képzése is. A három intézmény által kidolgozott átszervezési javaslatokat, az új tanterveket és képzési programokat a minisztérium 1965-ben jóváhagyta. A KMK oktatási osztálya maradt továbbra is a képzés központi szervezője és irányítója. A szakkönyvtárosokat képző első két és fél éves szaktanfolyamok az 1966/67-es tanévben indultak meg.

1966. október 18. Az OKDT Kaposváron tartott ülésén a bibliográfiai tevékenység összehangolásáról tárgyalt előterjesztés javaslatot tett a KMK és az OSZK feladataira is.

1966. november 2. Országos ankét a Kossuth Klubban *Az ETO hazai alkalmazásának időszerei kérdései* címmel az OKDT és a KMK közös rendezésében. (Az ankét javaslata – az ETO 1958. évi kiadása és az MSZ 4000-66 R táblázat közötti eltérések összehasonlító táblázatának megjelentetése – 1967-ben megvalósult *Babiczky Béla* 100 oldalas összeállítása révén.)

1966. november 2. A KMK gondozásában megjelent *A módszertani szolgáltatások a tudományos és szakkönyvtári hálózatban* c., 176 oldalas összeállítás, *Bereczky László* munkája.

1966. december A KMK országos statisztikai adatgyűjtést végzett a könyvtárosok szakképzettségéről. (A felmérés statisztikai adattára megjelent 1967 októberében, rövid – 21 oldalas – elemzése pedig 1967 decemberében.) – Az 1966. dec. 31-i helyzet rögzítésére az ország valamennyi, 3472 főhivatású könyvtárosának képzettségéről peremlyukkártyás nyilvántartást készített az Oktatási Osztály.

1966. december 16. Az OKDT igazgatási szakbizottsága *Csúry István* előterjesztésében a *munkanormák könyvtári alkalmazásának problémáit* vitatta meg a KMK-ban tartott ülésén.

1967. január 24. Az OKDT közművelődési könyvtári tagozata a Művelődésügyi Minisztériumban tartott ülésén megtárgyalta – *Rácz Aranka* előterjesztésében – a közművelődési könyvtárak keretében szervezett ifjúsági klubszerű foglalkozások helyzetéről készült összefoglalást, valamint *Vargha Balázs* előterjesztését a megyei gyermekkönyvtárak módszertani feladatairól.

1967. február 20. Kondor Istvánné (MM Könyvtárosztály) megfogalmazta a minisztérium elvárásait a KMK mellett 1966-ban létrehozott könyvtári gépesítési bizottság működésével kapcsolatban: „A bizottság munkájától azt várjuk, hogy országos irányelveket dolgozzon ki – természetesen figyelemmel az egyes könyvtárak, hálózatok differenciált szükségleteire – a könyvtári munka műszaki bázisának fokozatos megteremtésére, egyes munkafolyamatok gépesítésére.” – A KMK a munkálatok beindítása mellett *Gépesítési füzetek* címmel kiadványsorozatot indított.

1967. március 22. Az OKDT közművelődési tagozata a helyismereti munka aktuális problémáival kapcsolatos előzetes anyag megtárgyalása után intézkedési tervet dolgozott ki javasolva, hogy a KMK – az ajánló bibliográfiai munkabizottsághoz hasonlóan – hozzon létre egy helyismereti munkabizottságot, az operatív és együttműködési kérdések gondozására, illetve az elvi kérdések megvitatására.

1967. május 1. – június 15. A KMK-nak a Művelődésügyi Minisztérium által elrendelt átfogó felülvizsgálata, amelyben a könyvtárak, valamint az MM részéről 16-an vettek részt. A teljes vizsgálati jelentés 1967 novemberében készült el; az MM Közművelődési Főosztályának határozatait 1968. jan. 6-i dátummal adták közre.

1967. május 18. Az OKDT tudományos és szakkönyvtári tagozatának a Művelődésügyi Minisztériumban tartott ülése a *könyvtárstatisztikával* foglalkozott, nevezetesen egységes rendszerének kialakításával és a könyvtárstatisztikai reform elvi kérdéseivel *dr. Pataky Ernő* és *Frey Tamásné* KMK-munkatársak előterjesztésében.

1967. június körül A KMK kiadta a *Magyar nyelvű kézikönyvek jegyzéke kisebb közművelődési könyvtáraknak* c. mintakatalógust, *Iszlai Zoltán* 58 oldalas összeállítását.

1967. június 20–23. A KMK többmegyés továbbképző tanfolyamokat szervezett gyermek-könyvtárosok számára, az elsőt ezeken a napokon a szombathelyi Berzsenyi Dániel Megyei Könyvtár rendezésében Velemben Pest, Somogy, Vas és Zala megyében dolgozók számára.

1967. július A KMK kiadásában megjelent a *Közművelődési könyvtárak összesített törzsanyagjegyzéke 1959–1964 c.* kiadvány első, a szépirodalmat tartalmazó kötete.

1967. július 1. Az OKDT tudományos és szakkönyvtári, valamint dokumentációs és bibliográfiai tagozatának a Művelődésügyi Minisztériumban tartott együttes ülésén *A tudományos és szakkönyvtárak a népgazdasági információs rendszerben*, valamint *A tudományos és szakkönyvtári gyűjtőkörök rendezése* c. témákat vitatták meg a résztvevők a KMK szakembereinek – *Barabási Rezső* és *dr. Pataky Ernő* – előterjesztésében.

1967. szeptember Első ízben indított a KMK szakkönyvtárosképző középfokú tanfolyamot, 113 hallgatóval.

1967. szeptember 15. 45 éves korában balesetben meghalt *Uggy Jenő*, a hazai olvasáskutatás úttörője, a KMK munkatársa.

1967. október 25–26. A KMK és a Népművelési Intézet által szervezett konferencia a Mezőkövesdi Járási Művelődési Házban a könyvtárak és a művelődési házak együttműködéséről, Baranya, Bács, Békés, Pest, Vas és Zala megye érdekelt szakembereinek részvételével.

1967. december 15. A Könyvtárgépesítési Munkabizottság KMK-ban tartott ülésén a fő napirendi pont *A népgazdasági információs rendszer és az MM alá tartozó könyvtárak műszaki fejlesztése* c. anyag vitája volt.

1967. december 31. Megszűnt az 1965-ben indult *Gyorstájékoztató a külföldi könyvtártudományi irodalomról* c. szemle. A külföldi anyag feltárása cé-

dulakatalógusban a KMK Tájékoztatási osztályán tovább folyt.

1968. február 29. Az OKDT ügyvezető elnökségi ülése az OKDT kiadványi tevékenységével és az 500 példányban megjelenő *Könyvtári Figyelő* átszervezésével foglalkozott. A folyóiratnak két nagy rovatot javasolt: fele-fele arányban elméleti, ill. dokumentációs tartalommal.

1968. március vége – április első napjai A tiszántúli és a Duna–Tisza közti könyvtárak olvasószolgálati munkatársai részére kétnapos tájkonferenciát rendezett Aggteleken a KMK. Téma: könyvtár- és irodalomnépszerűsítés, reklám.

1968. június 1. A *Művelődésügyi Közlöny* 11. számában megjelent a 131/1968. M.M. sz. utasítás a tudományos és a szakkönyvtárak gyűjtőköréről, valamint a szakirodalom beszerzésében való együttműködésükről. – Ez az utasítás az OSZK-t (vagyis az OSZK részeként működő KMK Könyvtártudományi Szakkönyvtárát) a könyvtárügy, bibliográfia és dokumentáció területén tudományági szakkönyvtárként határozta meg.

1968. június 19–20. Az OKDT ülése a Békéscsabai Megyei Könyvtárban, illetve a második napon a Gyulai Járási Könyvtárban *Sallai Istvánnak a közművelődési könyvtárügy fejlődési iránya, különös tekintettel a magyar közművelődési könyvtárügyre c. tanulmányáról*, valamint a *Pataky Ernő – Bereczky László szerzőpárosnak a tudományos és a szakkönyvtári hálózatokról szóló összegezéséről*. A Sallai röpirata-tanulmánya alapján public library-vitának elnevezett híres és éles szakmai véleménycserében a Sallai István által képviselt irányzat kerekedett felül.

1968. június 26. 66 éves korában elhunyt *dr. Bassola Zoltán* tanár, a Vallás- és Közoktatásügyi Minisztérium 1946 és 1948 közötti adminisztratív államtitkára, 1957-től haláláig a Módszertani Osztály, majd a KMK tudományos munkatársa.

1968. július 1. A KMK keretében kétfős olvasásiigény-kutató csoport alakult, amelynek vezetője *Gerő Zsoltné*, munkatársa *Kamarás István* lett. E szervezeti egység 1970-ben olvasáskutatói osztállyá alakult át. (*Lásd 1970. márc. 1.*)

1968. szeptember 10. *Útmutató a helyismereti gyűjtemények kezeléséhez és a helyismereti bibliográfiai munkához* címmel, *A Könyvtártudományi és Módszertani Központ kiadványai* sorozat 27. tagjaként, a Népművelési Propaganda Iroda gondozásában, 46 oldal terjedelemben megjelent *Takács Miklós* munkája.

1968. november 12. Az OKDT könyvtártudományi és kiadványi szakbizottságának az ELTE könyvtártudományi tanszékén tartott ülése a magyar könyvtár- és tájékoztatóstudományi kutatások helyzetét tárgyalta meg a KMK vitaanyaga alapján.

1968. december A Népművelési Propaganda Iroda kiadásában megjelent *Balázs Sándor és Horváth Tibor* 175 oldalas, *Kézi lyukkártyák a szakirodalmi tájékoztatásban c. könyve*.

1969. január 1. A *Könyvtári Figyelő* az OKDT és a KMK közös kiadásában, negyedévenként jelenik meg. Főszerkesztője: *Barabási Rezső*, szerkesztője: *Somkuti Gabriella*.

1969. január 9. Az OKDT könyvtárigazgatási szakbizottsága megvitatta *Bereczky László* javaslatát a tudományos és szakkönyvtárak tervezési és beszámolósi rendszerének átalakítására, és határozott a tervezetnek az OKDT illetékesei elé terjesztéséről. Az átdolgozott változatot az OKDT tudományos és szakkönyvtári tagozata Veszprémben *okt. 22-én* megvitatta.

1969. február 1. *Papp Istvánt*, a Művelődésügyi Minisztérium főelőadóját *Barabási Rezső* főigazgató-helyettes betegsége miatt a KMK ügyvezető igazgatójává nevezte ki a Művelődésügyi Minisztérium – másodállásban.

1969. március 10–14. 74 fővárosi hallgató részvételével két 5-5 napos tanfolyam a kézi lyukkártyák könyvtári alkalmazásáról.

1969. március 30. A KMK megindította a *Könyvtári és Dokumentációs Szakirodalom* (KDSZ) c., negyedéves referálólapot, amelyet a megszűnt *Gyorstájékoztató a Külföldi Könyvtártudományi Irodalomról c. folyóirat* részleges pótlására szántak. Szerkesztője: *Horváth Magda*.

1969. március 31. Az OKDT közművelődési könyvtári tagozatának a Művelődésügyi Minisztériumban tartott ülése *Futala Tibor, dr. Kovács Máté és Sallai István* előterjesztésében megtárgyalta *A közművelődési könyvtárak helyzete és fejlődése közművelődésünk rendszerében* c. tanulmányt. (Lásd 1968. jún. 19-20. is.)

1969. április 1. Az *Új Könyvek* c. állománygyarapítási tanácsadó felelős szerkesztői posztján *Iszlai Zoltán* követte a folyóirat első szerkesztőjét, *Ónódy Miklóst*.

1969. április 1. A Tudományos és Szakkönyvtárak Módszertani Osztályának mb. vezetője *Bereczky László* osztályvezető-helyettes lett, mivel *dr. Pataky Ernő* nyugdíjba vonult.

1969. április 17–30. A szocialista országok könyvtártervezési és könyvtárépítési vándorkiállításának az OMKDK-ban, az MKE és a KMK szervezésében.

1969. április 30. Az OKDT tudományos és szakkönyvtári tagozata a Művelődésügyi Minisztériumban tartott ülésén megvitatta *A referenz-szolgálat helyzete hazai nagykönyvtárainkban* c. referátumot *Frey Tamásné*, a KMK tudományos munkatársa előterjesztésében.

1969. május 6. Az OKDT módszertani szakbizottságának ülése *A könyvtárügy szabályozásáról szóló új [kiadandó] minisztertanácsai határozattal szemben támasztható igények (a KMK által összeállítható vezérfonal alapján)* c. témáról.

1969. június 14. *Településeink könyvtári ellátása. A tanácsai közművelődési könyvtárak és könyvkölcsönzők statisztikai adatai* címmel, ill. alcímmel évente megjelenő időszaki kiadványt indított a KMK. Az első füzet az 1968. évi statisztikai adatokat tartalmazta, és szerkesztője *Urbán László* volt. – 1977-től *Szakszervezeti könyvtárak működési adatai. Munkahelyek könyvtári ellátása* címmel indult társ-kiadvány, majd 1991-től *Teke és Szakma. Könyvtári statisztikák* címmel a két statisztika összevonva jelent meg, *Bíró Ferenc* szerkesztésében. 1998-tól kezdve az adatok közreadása – egyéb könyvtártípusok adataival kiegészítve – *Könyvtári statisztika* címmel folytatódott, *Vidra Szabó Ferenc* szerkesztésében, 2000-től a Könyvtári Intézet kiadásában. Az adatgyűjtemény

2007-től kezdve csak elektronikusan jelenik meg, összeállítója: *Somogyi József*.

1969. augusztus A Gazdasági Bizottság 10.150/1969. sz. határozatával úgy döntött, hogy a KMK-t is az OSZK épülő otthonában kell elhelyezni, mivel az eredetileg neki szánt Szent György téri új épületet már korábban, 1967-ben törölték az építési programból. Az OSZK a KMK-val egyetértésben elkészítette a vári épület áttervezésének programját, majd a felelős tervező 1970–1971-ben kidolgozta a tervezési programot (*Tervezési program a Budavári Palota Nemzeti Könyvtár – F épület – funkcióváltás miatti áttervezéséről*).

1969. augusztus 31. A Művelődésügyi Minisztérium egészségi állapota miatt felmentette *Barabási Rezsőt*, a KMK igazgatóját, OSZK-főigazgató-helyettes tisztségéből, és szaktanácsadóvá nevezte ki változtatlan besorolással.

1969. szeptember 25. A KMK kiadásában, 1968-as évjellel megjelent *Pelejtei Tibornak A könyvtár- és irodalomnépszerűsítés. A szemléltetés* c. munkája.

1969. október 22–23. Az Országos Könyvtárügyi és Dokumentációs Tanács veszprémi plenáris ülésén megvitatta *Horváth Tibor* előterjesztését a magyarországi könyvtárak műszaki fejlesztéséről. Az OKDT a tervezetet kisebb módosításokkal elfogadta, és a Művelődésügyi Minisztériumtól a műszaki fejlesztési irányelvek eljuttatását kérte a könyvtárakhoz, valamint az illetékes főhatóságokhoz. – Az OKDT tudományos és szakkönyvtári tagozata ugyanott, a Veszprémi Vegyipari Egyetem Könyvtárában 23-án a tudományos és szakkönyvtárak tervezési és beszámolósi rendszerének módosításáról *Bereczky László* által beterjesztett javaslatot vitatta meg.

1969. október 28–29. A dunántúli megyei könyvtárak propagandistáinak tájkonferenciája Szolnokon, a KMK szervezésében.

1969. október 30. A SZOT és a KMK között 1969-ben létrejött megállapodás alapján az SZMT megyei könyvtárak, valamint a szakmai központi könyvtárak dolgozóiból alakított munkabizottság a Fejér Megyei SZMT Könyvtárban megvitatta a szakszervezeti könyvtárak fejlesztésének kérdéseit.

1969. november 11–14. A szocialista országok könyvtárépítési és -berendezési szakértőinek tanácskozása Budapesten, a negyedik, 1970 végére tervezett konferenciájuk előkészítéseként.

1969. november 23. *Papp Istvánt*, a KMK ügyvezető igazgatóját a Művelődésügyi Minisztérium kinevezte az intézet igazgatójává.

1969. november 28. A tudományos és szakkönyvtárak vezetői számára rendezett konferencia az országos állománygyarapítási kooperáció könyvtárpolitikai kérdéseiről és a kooperációs körök tevékenységéről. A Tudományos és Szakkönyvtárak Módszertani Osztálya „A gyűjtési kooperációs körök tevékenységének eredményei” címmel készített összefoglalót a konferencia számára. (A konferencia anyagát *Gyűjtőköri konferencia, Budapest, 1969. nov. 28. Előadások, hozzászólások* címmel, *Kondor Imréné* szerkesztésében a KMK 1970-ben közreadta.)

1969. december 2–6. A szocialista országok könyvtártudományi és módszertani központjainak konferenciája Budapesten a könyvtárstatisztikáról és a szabványosításról.

1970 eleje A KMK az 1968-ban megindult munka lezárásaként megfogalmazta a tanácsi könyvtári ellátás normarendszerét (*Alapelvek és követelmények a közművelődési könyvtárak távlati tervezéséhez*).

1970. március 1. A KMK belső szervezete átalakult, a megszüntetett gazdasági csoport ügykörét és munkatársait az OSZK Gazdasági Hivatala vette át. A *Közművelődési Könyvtárak Módszertani Osztálya* helyett a következők jöttek létre: Hálózatfejlesztési Osztály (vezető: *Szente Ferenc*), Olvasáskutatási Osztály (vezető: *Gerő Zsoltné*), *Új Könyvek Szerkesztősége* (vezető: *Iszlai Zoltán*). Folytatta tevékenységét a Tudományos és Szakkönyvtárak Módszertani Osztálya (vezető: *Bereczky László*, immár kinevezett vezetőként), a Tájékoztatási és Dokumentációs Osztály (mb. vezető: *Szilágyi Tibor*) és az Oktatási Osztály (vezető: *Vadász Ferencné*). *Sallai István*, a Közművelődési Könyvtárak Módszertani Osztályának vezetője mentesült az osztályvezetéssel járó adminisztratív feladatok alól, s egyes reszortok (pl. könyvtárépítés, statisztika stb.) irányításáért lett felelős, egyben szükség szerint helyettesítette az intézetvezetőt.

1970. március 24–25. A megyei könyvtárak és a megyei jogú városi könyvtárak helyismereti tevékenységet végző munkatársainak továbbképző konferenciája a KMK szervezésében Szombathelyen a helyismereti munka aktuális kérdéseiről.

1970. április 14. Másfél éves (240 órás) tanfolyamot indított a KMK a számítógépek könyvtári és dokumentációs alkalmazásáról, a számítógépes adatfeldolgozásról, a nagykönyvtárak reménybeli számítógépes adatfeldolgozói számára. – Ezzel az első hosszabb, „magas szintű” továbbképző tanfolyammal átalakult a továbbképzés szerkezete a KMK-ban: megindultak a központi szakmai továbbképző tanfolyamok, miután a Művelődési Minisztérium jóváhagyta a könyvtárosok központi szakmai továbbképzésének öt éves tervét. Az 1964-es határozathoz képest ebben már nemcsak a rendszert hagyta jóvá, hanem pénzt is adott az elképzelések megvalósítására, így az „értekezletes” továbbképzés mellett a képzés kétféle tanfolyamtípusban folyt: magas szintű, 80-240 órás – többségükben egyéves – tanfolyamok, illetve rövid, 30-40 órás tanfolyamok formájában.

1970. április 22. Az első országos könyvtárgépesítési ankét, a KMK rendezésében Budapesten. Az ajánlások többek között a KMK feladatait határozzák meg: töltsön be koordináló és informáló szerepet a könyvtárgépesítési munkálatok továbbfejlesztésében, a gépesítési irányelveknek megfelelően állítsa össze az előkészítő munkálatok országos tervét, az elfogadott tervek alapján hozzon létre munkacsoportokat a könyvtárak képviselőiből.

1970. április 23. A *Könyvtáros* c. folyóirat 1970/4-es számában négy cikkből álló alkalmi rovat méltatja *A munkások és az olvasás* c. könyvet, *Kamarás István* munkáját, amely 1970. febr. 11-én jelent meg.

1970. május 6. A KMK gondozásában, a Népművelési Propaganda Iroda kiadásában ezer példányban megjelent a *Szakirodalmi kalauz (Tudományos és szakkönyvtárak gyűjtőköri kódexe)*, amelyet *Pataky Ernő* és *Bereczky László* szerkesztett (692 l., soksz.). (*Lásd 1987. márc. 26. is.*)

1970. május 15. A közművelődési könyvtári zenei részlegek fejlesztésével foglalkozó munkatársak tanácskozása Kiskunhalason, a KMK szervezésében.

1970. június 15. Az év során a KMK többmegyés szakmai konferenciákat rendezett nemzetiségek által lakott települések könyvtárosai számára: elsőként *jún. 15-én* Fejér, Komárom, Nógrád, Pest és Veszprém megyei, németek által lakott községek könyvtárosai részére Budapesten a Pest Megyei Könyvtárral közösen; *jún. 16-án* – szintén a Pest Megyei Könyvtárral – a szlovákok lakta községek könyvtárosai részére Budapesten; *okt. 6-án* Baranya és Tolna megye németek lakta községeinek könyvtárosai részére, majd *okt. 7-én* Bács-Kiskun, Somogy és Baranya megyék délszlávok lakta községeinek könyvtárosai számára Pécsen – mindkettőt a Baranya megyei tanáccsal és a Baranya megyei könyvtárral közösen; *okt. 27-én* Csongrád, Hajdú-Bihar és Békés megyék román nemzetiségi könyvtárosai számára Gyulán a Békés Megyei Könyvtárral közös szervezésben.

1970. június 17. körül *A Könyvtártudományi és Módszertani Központ kiadványai* nevű sorozat 34. tagjaként megjelent a *Tájékoztató szolgálat a tudományos és szakkönyvtárakban* c. kötet, *Frey Tamásné* 248 oldalas munkája. (A TMT 1971. áprilisi számában ismertette a kiadványt *Szentmihályi János*.)

1970. június 23–24. A szakszervezeti könyvtárak módszertani munkabizottságának értekezlete a KMK-ban a szakszervezeti könyvtárak állománygyarapításáról és e könyvtárak szakmai fejlesztési alapelveiről. – A dokumentum szövegét két hónappal később, *aug. 27-én* szintén a KMK-ban tartott ülésükön véglegesítették *Alapelvek és követelmények a szakszervezeti könyvtárak fejlesztéséhez és fenntartásához* címmel.

1970. június 25–27. Gyermekkönyvtárosok számára rendezett többmegyés konferenciasorozat: *jún. 25–27-én* a Baranya, Tolna és Fejér megyei gyermekkönyvtárosok számára Székesfehérváron (társrendező: a Fejér Megyei Könyvtár); *jún. 30. – júl. 2-án* a Hajdú-Bihar, Nógrád, Szolnok és Heves megyék gyermekkönyvtárosai számára Egerben (társrendező: a Heves Megyei Könyvtár); *júl. 2–4-én* a Békés, Csongrád, Pest és Bács-Kiskun megyék gyermekkönyvtárosai számára Kecskeméten (társrendező: a Bács-Kiskun Megyei Könyvtár); *júl. 6–8-án* a Vas, Zala és Somogy megyék gyermekkönyvtárosai számára Fonyódon (társrendező: a Somogy Megyei Könyvtár); *júl. 6–8-án* a Győr-Sopron, Komárom és Veszprém megyék gyermekkönyvtárosai számá-

ra Veszprémben (társrendező: a Veszprém Megyei Könyvtár).

1970. augusztus 31. – szeptember 5. Az IFLA 36., Moszkvában és Leningrádban rendezett közgyűlésén a KMK három referátummal szerepelt, és közreműködött a közművelődési könyvtári ellátás normatíváit kidolgozó munkabizottságban, valamint a statisztikai munkabizottságban.

1970. szeptember 14–18. A KMK által szervezett és a Zala Megyei Könyvtár által rendezett alapfokú tanfolyam Egerváron a könyvtárak zenei részlegeinek munkatársai számára.

1970. szeptember 19. A nemzetiségi könyvtárak állománygyarapítását segítő sorozatot indított a KMK: elsőként a *Könyvtári törzsanyagjegyzék és olvasási tanácsadó a szlovák irodalom köréből* c. ajánló bibliográfia, *Jakab Róbertné* és *Futala Tibor* összeállítása jelent meg. Ugyanekkor adták ki *Mokuter István* hasonló munkáját *Könyvtári törzsanyagjegyzék és olvasási tanácsadó a jugoszláv irodalom köréből* címmel. – A *Könyvtári törzsanyagjegyzék és olvasási tanácsadó a német irodalom köréből* c. tanácsadó jegyzék *Urosevics Daniló* összeállításában 1971. júl. 21-én, a *Könyvtári törzsanyagjegyzék és olvasási tanácsadó a román irodalom köréből* c. ajánló bibliográfia, *Szántó Pálné* és *Tyirityán Katalin* összeállítása pedig 1972. júl. 26-án jelent meg.

1970. október 13–17. A szocialista országok könyvtártudományi központjainak Berlinben tartott konferenciáján a magyar delegáció öt referátummal szerepelt.

1970. november 1. *Dr. Horváth Tibor* kinevezést kapott a Tájékoztató Osztály vezetésére.

1970. november 10. Egyéves, 180 órás gyermekkönyvtáros továbbképző tanfolyamot indított a KMK.

1970. november 27. Konferencia a KMK-ban a megyei és megyei jogú városi könyvtárak igazgatói és feldolgozó könyvtárosai számára az állományfeltárás problémáiról, a III. könyvtárügyi konferencia előkészületeiről, valamint a távlati tervezés kérdéseiről.

1970. december 2–3. Egyházi könyvtárosok konferenciája Budapesten, a KMK szervezésében.

1970. december 8–13. A szocialista országok könyvtárépítési és -berendezési szakembereinek IV. konferenciája, Budapesten és Szombathelyen a KMK mint a Koordinációs Központ Irodája szervezésében.

1970. december 15–17. A III. országos könyvtárügyi konferencia tanácskozása Budapesten, a Bocskay úti TIT-stúdió épületében, amelynek szellemi előkészítésében a KMK fontos részt vállalt (témák feldolgozása, tanulmányok írása a szekcióülések számára, javaslatok kidolgozása).

1971. január 1. *Könyvtár és Művelődés. Könyvtárügyi információk vezetőknél* címmel, kis példányszámú (200-250), évente 10-11 számban, de rendszeretlen megjelenésűnek tervezett periodikumot indított a KMK, a könyvtárpolitikában érdekelt vezetők és munkatársak informálására a könyvtári jogszabályokról, elvi és szervezeti kérdésekről, a „könyvtári mozgalom híreiről” és a statisztikai alapadatokról. (Megszűnt az 1986. évi 1. számmal.)

1971. február 5–6. A KMK irányításával működő országos propagandabizottság tanácskozása a Szombathelyi Megyei Könyvtárban. – A bizottság az 1980-as évek második feléig rendszeresen megszervezte találkozóit, ezeket itt nem regisztráljuk.

1971. március 1. A KMK kiadványsorozatának 44. tagjaként megjelent *Kamarás Istvánnak és Polónyi Péternek 1200 értelmiségi megkérdezése* alapján összeállított munkája, az *Értelmiség, olvasás, könyvtár*.

1971. március 29. SZOT-elnökségi állásfoglalásként megjelent az *Alapelvek és követelmények a szakszervezeti könyvtárak távlati tervezéséhez* c. dokumentum. (SZOT Elnökségi Tájékoztató 1971/2.) A irányelveket a SZOT felkérésére a KMK készítette.

1971. június 2. A KMK szakszervezeti könyvtári módszertani munkabizottságának ülése a szakszervezeti és a vállalati műszaki könyvtárak együttműködéséről.

1971. június 24–25. Helyismereti könyvtárosok országos tanácskozása Egerben – a KMK szervezésében.

1971. június 28. A megyei (és megyei jogú városi) könyvtárak igazgatóinak munkaértekezlete a KMK-ban.

1971. július 6–7. A moszkvai Lenin Könyvtár kezdeményezésére az OSZK – a KMK közreműködésével – Budapesten megrendezte az első szovjet–magyar könyvtárügyi szemináriumot. – Folytatása 1972. febr. 1–3-án Moszkvában, a Lenin Könyvtár dísztermében. (A kétfordulós tanácskozás anyagát *Szemináriumok a szovjet és magyar könyvtárügy időszzerű kérdéseiről 1971–1972* címmel a KMK 1973-ban közzétette.)

1971. szeptember körül A KMK *Könyvtárgépesítési füzetek* nevű sorozatának 11. kiadványaként megjelent *Pétevári László Béla* munkája *Korszerű másoló eljárások és készülékek* címmel. A 12-es sorozati számmal kiadott 2. kötet 1972-ben jelent meg.

1971. szeptember 15. A KMK kiadásában megjelent *A szakrészleges általános nyilvános könyvtár, M. A. Overington* angol nyelvről lefordított, nagy hatást, véleménycseréket kiváltó munkája.

1971. október Az 1972-es nemzetközi könyv népszerűsítésének nyitányaként a KMK országos terjesztésre *Kicsoda? Micsoda? Keresse a könyvtárban* feliratú plakátokat készíttetett, s ezeket a Magyar Hirdető Vállalat Budapest és a vidéki városok utcáin A/1-es méretben, illetve az autóbu-szokban és a villamosokban B/5-ös méretben kiragasztotta. A könyvtárak A/3-as méretű plakátokat kaptak elhelyezésre.

1971. október 7–8. A megyei könyvtárigazgatók kibővített, negyedéves munkaértekezlete a KMK-ban, illetve a TIT-központban az IFLA közművelődési könyvtári szolgálati normatíváiról.

1971. október 15. Egyéves gyermekkönyvtárosi tanfolyamot indított a KMK. (Befejeződött 1972. júl. 7-én.). – A tanfolyam keretében *október 28-án* gyermekkönyvtárosi ankétot rendeztek.

1971. december 6. Az OKDT tudományos és szakkönyvtári tagozata a Művelődésügyi Minisztériumban tartott ülésén a KMK előterjesztésében megtárgyalta a gyűjtőköri együttműködés helyzetét és feladatait.

1971. december 17. A megyei és a szakszervezeti központi könyvtárak reprográfiai berendezéseinek kezelői, valamint a könyvtári propagandával fog-

lalkozó megyei módszertani munkatársak részére a KMK által szervezett, hat hónapra tagolt, 48 órás reprográfiai tanfolyam első foglalkozása. (Befejeződött 1972 júniusában). – Anyaga megjelent 1973-ban *Pelejtei Tibor* szerkesztésében, *Reprográfia és kiadványkészítés a könyvtárban* címmel.

1972. február A KMK országos könyvtártudományi pályázatot hirdetett meg fiatal könyvtárosok részére, hogy bevonja őket az országos kutatási terv feladatainak kidolgozásába. Ápr. 30-ig a pályázóknak a választott téma bő szinopszisát kellett benyújtaniuk, majd a megfelelők írói a KMK-tól megbízást kaptak a tanulmányok nov. 30-ig történő megírására.

1972. február 8. 51 éves korában elhunyt *Barabási Rezső*, a tanácsi közművelődési könyvtárhálózat egyik megszervezője, az OSZK főigazgató-helyettese, a KMK volt igazgatója, a *Könyvtáros* szerkesztőbizottságának tagja.

1972. február 15. Az MKE zenei könyvtáros szekciójának kezdeményezésére másfél éves, 240 órás továbbképző tanfolyamot indított a KMK a zenei részlegek munkatársai, illetve leendő munkatársai részére. (Befejeződött 1973. jún. 29-én.) Ez volt az első zenei könyvtárosképző tanfolyam, amelyen 27 könyvtáros kapott zenei könyvtárosi bizonyítványt.

1972. április A KMK megindította évente kétszer megjelenő, 100-120 magyar közleményt referáló lapját: a *HLISA*-t (*Hungarian Library and Information Science Abstracts*), majd 1974-től az ennek megfelelő orosz nyelvű *VELBI*-t (*Vengerszakaja literatura po bibliotekovedeniju i informatike*) címmel. A kezdeti 200, ill. 100 megjelenési példányszám fél év alatt 400-ra, illetve 150-re nőtt.

1972. május 15. Tanácskozás a nemzetiségi könyvellátásról a KMK-ban, a nemzetiségi báziskönyvtári feladatokat is végző megyei, illetve városi-járásai könyvtárak igazgatóinak részvételével.

1972. május 31. – június 1. A hírlapolvasó-vezetők országos szakmai tanácskozása Székesfehérváron, a Fejér Megyei SZMT Központi Könyvtár és a KMK rendezésében.

1972. június 15. A *Könyvtári Figyelő* főszerkesztője *Sebestyén Géza* lett.

1972. június 16. A megyei könyvtári híradók szerkesztőinek országos tanácskozása Leányfalun a *Könyvtáros* szerkesztősége, a Művelődésügyi Minisztérium, a KMK és a Pest Megyei Könyvtár rendezésében.

1972. június 22. Az OSZK főosztályvezetői értekezlete elhatározta, hogy az OSZK a KMK-val közösen felmérést végez a hazai könyvtárközi kölcsönzésről, 15 könyvtárat vonva be ennek munkálataiba. A vizsgálat 1974 elején fejeződött be. (*Lásd 1974. szept. 11.*)

1972. június 30. Az OKDT közművelődési könyvtári tagozata a Művelődésügyi Minisztériumban tartott ülésén *Vargha Baláznak A gyermekkönyvtárak állományának elemzése c.* elaborátumát vitatta meg, amelyet a KMK 70 oldalas sokszorosított kiadványban még az ülés előtt közreadott.

1972. július 7. Az IFLA Budapesten rendezendő ülészaka alkalmából az MKE és a KMK közös kiadásában megjelent *Kiss Jenőnek a magyar könyvtárakról szóló tájékoztatója*, külön angol, német és orosz nyelvű képes kiadványban: *Libraries in Hungary; Die ungarischen Bibliotheken; Biblioteki Vengrii* címmel.

1972. augusztus 1. Az *MKE Tájékoztató* e napi számában hírt közölt arról, hogy a KMK szélesebb hasznosításra felajánlja a felkérésére 1971-ben az MKE Műszaki könyvtáros szekciója által, hat kisebb műszaki könyvtárban végzett felmérés alapján összeállított művelési katasztereket, valamint *Vajda Erik* összefoglaló jelentését. Az elemzések végső célja a helyi műszaki könyvtárak munkaszervezeti modelljének kidolgozása. – Hasonló művelési kataszter és munkarendleírás hat közművelődési könyvtárban is készült az év folyamán.

1972. szeptember 14. Az első országos könyvtárépítészeti tanácskozás és kiállítás Székesfehérváron, a megyei könyvtárban. (Anyaga *Országos könyvtárépítészeti konferencia 1972. szeptember 14. Székesfehérvár* címmel, a KMK és a Fejér Megyei Könyvtár gondozásában, *Neményi László* szerkesztésében 1973 végén megjelent.)

1972. október 1. Az *Új Könyvek c.* állománygyarapítási tanácsadó folyóirat felelős szerkesztői posztján

– az 1972. évi 20. számtól kezdve – *Bereczky László* követte *Iszlai Zoltánt*.

1972. október 1–7. Szófiában rendezték meg a szocialista országok könyvtári módszertani központjainak szokásos kétévenkénti tanácskozását, amelyen a KMK-t *Papp István* és *Bereczky László* képviselte, akik két referátummal és egy korreferátummal vettek részt a konferencia munkájában.

1972. október 19–20. Könyvtárosok országos helyismereti tanácskozása Miskolcon, a megyei könyvtárban a KMK szervezésében.

1972. október 23–25. Gyermekkönyvtárosok országos tapasztalatcseréje a miskolci II. Rákóczi Ferenc Megyei Könyvtárban, a *Borsodi ifjú olvasók hónapja* rendezvénysorozat keretében, a vendéglátó könyvtár és a KMK szervezésében.

1972. november 14. Tanácskozás a könyvtári diatékák szervezéséről a Salgótarjáni Megyei Könyvtárban, a KMK szervezésében.

1972 vége Személyi változások a KMK-ban: *Bereczky László* az Irodalompropaganda Osztály, *Gerő Zsoltné* a Tájékoztatási Osztály és *Horváth Tibor* a Tudományos Szakkönyvtárak Módszertani Osztályának vezetésére kapott megbízást. *Kamarás István* a továbbiakig az Olvasáskutató Osztály vezetésével bízták meg. *Pelejtei Tibor* megbízást kapott a KMK Irodalompropaganda Osztály vezetőhelyettesi teendőinek ellátására. (*Iszlai Zoltán* osztályvezető elhagyta a KMK-t.)

1973. január 1. A KMK 1965-ben indított *Gyorstájékoztató a Magyar Könyvtártudományi Irodalomról* c., negyedéves bibliográfiai folyóirata *A Magyar Könyvtári Szakirodalom Bibliográfiája* címmel jelenik meg. (Rövidített neve: MAKSZAB). Szerkesztője: *Tarr Lászlóné*.

1973. január 8. Megkezdődött a KMK által a Magyar Néphadsereg könyvtárosai részére szervezett első, két és fél éves középfokú levelező szaktanfolyam. (Befejezése, záróvizsgái: 1975. júl. 8.)

1973. január 10. Megkezdődött a KMK által az egyházi könyvtárosok számára indított egyéves továbbképző tanfolyam. (Befejeződött nov. 15-én.) – A tanfolyam előadásait *Régi könyvek és kéziratok* címmel,

Pintér Márta szerkesztésében közzétette az intézet, 1974-es impresszummal, valójában 1975 elején.

1973. február A KMK kiadta *Havassy Pál, Sallai István* és *Tombor Tibor: Könyvtárépítési tapasztalatok. Alapelvek – Irányszámok* c., 1972-es évmegjelenésű munkáját.

1973. február 9. A KMK közreműködésével két országos szolgáltatás indult: A Szombathelyi Megyei Könyvtár megkezdte a közművelődési könyvtárak által készített *irodalomkutatások* összegyűjtését és országos szétsugárzását. (Ez a szolgáltatás 1993 februárjától a *Könyvtári Levelező(lap)*ban jelent meg, és a folyóirat kiadásának megszüntetéséig, 1995 végéig létezett.). A Debreceni Megyei Könyvtár *Könyvtári kiadványok* címmel indított jegyzéke a közművelődési könyvtárak készülő, illetve megjelent publikációit vette számba. (1989-ben megszűnt.)

1973. június 25. Az OKDT teljes ülése a Művelődésügyi Minisztériumban az új könyvtári alapjogszabályok elveiről. – A könyvtári törvényerejű rendelet előkészítő munkálatai során a KMK 21 tanulmányt készített, amelyek a jogi szabályozás szempontjából tárgyalták a könyvtárügy fontosabb kérdéseit, valamint részt vett az előkészítő bizottság munkájában.

1973. július 10–11. Tanácskozás az A-típusú könyvtárak feldolgozó csoportvezetői és címleírói számára a *Könyvek címleírása* c. szabványtervezetről Zalaegerszegen a KMK szervezésében.

1973. július 11. A KMK felterjesztette az MM Könyvtárügyi osztályának a *Javaslat a kötelespéldány ellenőrzési és elosztási rendszerének módosításáról* c. összeállítását, amelyet az OSZK Kötelespéldány Szolgálatának észrevételeit figyelembe véve dolgoztak ki.

1973. augusztus 1. A *Művelődésügyi Közlöny* 15. számában megjelent a 156/1973. (M.K.15) MM sz. utasítás a közművelődési könyvtárak és a művelődési otthonok felügyeletéről. – A KMK a szakfelügyeleti tevékenység támogatására *Szente Ferenc* szerkesztésében útmutatót jelentetett meg *Az alapfokú közművelődési könyvtárak szakfelügyelete. Módszertani segédanyag* címmel, ill. alcímmel.

1973. szeptember körül A KMK megkezdte a hazai könyvtártudományi kutatások bejelentését az UNESCO által létrehozott nemzetközi, a könyvtári, dokumentációs és levéltári kutatásokat nyilvántartó rendszer (ISORID) számára. – *Papp István* részt vett Párizsban, az UNESCO központjában *szept. 3–5-én* tartott szemináriumon, amelynek egyik témája az ISORID volt.

1973. szeptember 4. Megkezdődött az olvasószolgálatos könyvtárosok részére indított egyéves továbbképző tanfolyam. (Befejezése 1974. jún. 5-én.) – A tanfolyammal kapcsolatban készült *A történettudományi tájékoztatás segédkönyvei* c. bibliográfiai ka-lauz, *Berlász Jenő* munkája (NPI, 1975.).

1973. október 3–4. B-típusú könyvtárak igazgatói értekezlete Kiskunhalason a gyűjtőköri szabályzat elkészítéséről, a középfokú és a részleges középfokú központok könyvtárainak helyzetéről, a távlati fejlesztésükkel kapcsolatos tennivalókról Békés, Csongrád, Hajdú-Bihar és Bács-Kiskun megyék rész-vételével, a KMK szervezésében.

1973. október 31. Először ülésezett az Országos Könyvtárügyi és Dokumentációs Tanács átszervezése óta a közművelődési és iskolai könyvtárügyi tagozat, amelyen *Tóth Gyula* főiskolai docensnek *A központi szolgáltatások igénybevétele a megyei könyvtárak-ban* és *Sallai Istvánnak A tanácsi közművelődési könyvtárak építésének távlati terve (1976–1990)* c. előterjesztését tárgyalták meg.

1973. december Megjelent az MKE és a KMK *Előadások – viták* című közös kiadványsorozatának első füzet, *Bata Imre: A 20. századi kéziratosság* c. előadásának rövidített anyagával.

1974. január Az Irodalompropaganda Osztály *Új külföldi kézikönyvek* címen negyedévenként megjelenő recenziós folyóiratot indított.

1974. január 21–26. A KMK az OSZK-val együttműködve egyhetes céltanfolyamot szervezett a megyei és egyes tudományos könyvtárak dolgozói számára az 1800-ig megjelent régi magyarországi nyomtatványok számbavételének előkészítésére.

1974. március 16. – április 18. Utánnomásban megjelent a *Katsányi Sándor és Könyves-Tóth Lilla* szerzőpáros *Fölfedezem a könyvtárat* c., a

középkolásoknak szóló irodalomhasználati kézikönyve (Népművelési Propaganda Iroda, 1973.). – Átdolgozott kiadása a KMK gondozásában, a Tankönyvkiadónál jelent meg 1976 júniusának második felében. Ugyanennek 2. kiadása 1978. nov. 11. és dec. 12. között látott napvilágot.

1974. március 19–20. A KMK országos tanácskozása a szegedi Somogyi Könyvtárban a helyismereti sajtóbibliográfiákról. A tanácskozás anyaga megjelent a KMK által *Sajtóbibliográfiák és sajtórepertóriumok szerkesztése, a hírlapok feltárása* címmel 1976-ban kiadott kötetben.)

1974. április 4. Megnyitották a KMK első külföldi könyvtárügyi kiállítását, amely Prágában, a csehszlovák nemzeti könyvtárban mutatta be a magyar könyvtárügy negyedszázados fejlődését Pelejtei Tibor szerkesztésében – A kiállítást (évkörét 30 évre bővívte) 1975-ben bemutatták Szófiában és Berlinben, majd 1976-ban Varsóban, 1977-ben Bécsben és Moszkvában, 1979-ben Ulanbatorban is.

1974. április 4–5. A KMK képviselői részt vettek a Nemzetközi Tudományos és Műszaki Információs Központ Moszkvában rendezett tanácskozásán, amelynek témája az *Informatika Elmélete és Gyakorlata Nemzetközi Információs Szolgálat* (IEGYNISZ) létrehozása volt. A feladatok megosztása során a KMK Tájékoztatási Osztályának tevékenységi körébe utalták az informatika elméletével és gyakorlatával foglalkozó tájékoztató kiadványok és szolgáltatások regisztráló információs szolgálatának kiépítését.

1974. június 17. körül A KMK kiadásában, VI, 831 oldal terjedelemben, 1973-as impresszummal megjelent a *Nagyvilág repertórium 1956–1970, Kortés Júlia* összeállítása.

1974. június 24–29. Az MKE zenei könyvtárosi szekciója és a KMK által a zeneoktatási intézmények könyvtárosai számára rendezett továbbképző tanfolyam Gyulán.

1974. július 22. *A munkaszervezés helyzete és problémái a hazai tudományos könyvtárakban* címmel a KMK megjelentette *Csűry István* 1973-as évjelzésű munkáját.

1974. augusztus 27–28. Konferencia Debrecenben a folyóirat-repertóriumokról a KMK-nak, az MKE Hajdú-Bihar megyei szervezetének és bibliográfiai szakbizottságának rendezésében. (Anyaga megjelent a KMK által *Sajtóbibliográfiák és sajtórepertóriumok szerkesztése, a hírlapok feltárása* címmel 1976-ban kiadott kötetben.)

1974. szeptember Utolsó két és fél éves könyvtárosi szaktanfolyamát indította a KMK. (Befejeződött 1976. dec. 3-án.)

1974. szeptember *A közművelődési könyvtári ellátás. Irányelvek a távlati tervezéshez* címmel *Szente Ferenc* szerkesztésében, 1973-as évjelzéssel a KMK kiadta az addig megjelent tanácsi közművelődési könyvtári, szakszervezeti könyvtári, 18 éven aluli ifjúsági, nemzetiségi könyvtári ellátási irányelvek és egyéb, tervezet jellegű ajánlások, javaslatok szövegét egy 96 oldalas gyűjteményben.

1974. szeptember 3. Megkezdődött az egyetemi végzettségű közművelődési könyvtárosok részére szervezett egyéves osztályozói továbbképző tanfolyam. (Befejeződött 1975. máj. 8-án.)

1974. szeptember 10–11. Tanácskozás Zalaegerszegen az OPKM, a KMK és a Zala Megyei Könyvtár rendezésében, könyvtárigazgatók, valamint a megyei iskolai könyvtári szakfelügyelők részvételével, a 18 éven aluli ifjúság könyvtári ellátásáról kiadott irányelvek megvalósításáról.

1974. szeptember 11. A KMK által szervezett egyéves gyermekkönyvtárosi továbbképző tanfolyam megnyitása. A tanfolyam az 1970/1971-es tanfolyaméhoz képest módosított programmal zajlott le. (Befejeződött 1975. máj. 6-án.)

1974. szeptember 11. Az OSZK Vezetői Tanácsa megvitatta a könyvtárközi kölcsönzés rendszeréről 1972 és 1974 között végzett KMK-vizsgálat anyagát. Ennek alapján az OSZK a KMK-nak mint konzultánsnak a közreműködésével javaslatot terjesztett az OKDT elé a könyvtárközi kölcsönzés reformjáról. (Lásd 1972. jún. 22.)

1974. szeptember 24–27. Könyvtárépítészeti és -berendezési kérdésekkel foglalkozó könyvtárosok és más szakemberek tanácskozása Fonyódon, a KMK rendezésében.

1974. október 15–19. A szocialista országok olvasáskutatási szakembereinek második konferenciája, a KMK rendezésében, Budapesten.

1974. november 16–23. Az IFLA 40. közgyűlésén, Washingtonban *Papp Istvánt*, a KMK igazgatóját beválasztották az *IFJA Journal* szerkesztőbizottságába.

1974. november 27. A Népművelési Propaganda Iroda gondozásában megjelent *Kamarás István* tanulmánya, *Az irodalmi érték esélye lektürolvasóknál* c. KMK-kiadvány. (1976-ban utánnomásként újra kiadták. – 1975-ös impresszummal a KMK és a Szakszervezetek Elméleti Kutatóintézete kiadásában megjelent az esettanulmányokat tartalmazó kötet is *Az irodalmi érték esélye lektürolvasóknál. Kilenc olvasóportré. Esettanulmányok* címmel.)

1974. november 27. A KMK kiadta *Halász László és Nagy Attila: Hatásvizsgálat könyvtárban* c. munkájának első kötetét. (A második kötet 1977. okt. 6-án jelent meg.)

1974 vége A KMK elkészítette a tervezett tároló könyvtár funkciójára és gyűjtőkörére vonatkozó javaslatot.

1975 eleje A KMK – a regionális központokkal történt megbeszélések után – javaslatot dolgozott ki a kötelespéldányok elosztásának új rendjére.

1975. március 1. 1500 példányban, a KMK, valamint a Könyvtárellátó kiadásában, *Bereczky László* szerkesztésében megjelent az *Új Könyvek – Nemzetiségek Anyanyelvi Irodalma* c. állománygyarapítási tanácsadó. (1979. január 1-jétől *Nemzetiségi Új Könyvek* címen a Könyvtárellátó mellett az Állami Gorkij Könyvtár adta ki.)

1975. április A KMK gondozásában, a Népművelési Propaganda Iroda kiadásában, 1974-es évjelzéssel megjelent *Bereczky Lászlóné* fontos katalogizálási segédlete, *A betűrendes leírókatalógus szerkesztése közművelődési könyvtárakban* címmel.

1975. április körül A KMK az OSZK-val közösen két új, negyedévenként megjelenő kiadványt indított, kísérleti jelleggel. Az *Új Hanglemezek* a Magyar Hanglemezyártó Vállalat nép- és komolyzenei felvételeinek és szépirodalmi lemezeinek leírásait, az

Új Kották pedig a Zeneműkiadó Vállalattal közös gondozásban a komoly- és népzenei, valamint a zene-pedagógiai kiadványok leírásait tartalmazza.

1975. április 1. Az országos társadalomtudományi információs rendszer fejlesztésének érdekében megalakult a *Társadalomtudományi Információs Titkárság*, amely az OSZK részeként, de közvetlenül a KM Könyvtárügyi osztályának irányításával működött. A KMK a társadalomtudományi szakirodalmi információs rendszerrel kapcsolatos addigi központi és koordinációs feladatait átadta az új titkárságnak.

1975. június körül Megjelent a *Kiemelt szerzők az Országos Széchényi Könyvtár olvasói betűrendes katalógusában* c., 8200 szerző adatait tartalmazó segédlet, *Baczoni Tamásné* összeállítása, amelyet a KMK gondozásában a Népművelési Propaganda Iroda adott ki.

1975. június 17. Az MTA és KM Könyvtártörténeti és Bibliográfiai Munkabizottságának kibővített munkaülésén az 1976–80 közötti magyar könyvtári kutatások tervét vitatták meg *Papp István* (KMK; országos könyvtári kutatási terv) és *Zircz Péter* (KM; a könyvtári kutatások fejlesztése) tervezete alapján.

1975. június 30. – július 4. *Papp István* a Helsinkiben rendezett nemzetközi könyvtárépítési konferencián korreferátumot tartott a közművelődési könyvtárépületek szabványainak témakörében.

1975. július 7–19. A magyar–jugoszláv kulturális egyezmény alapján, a KM megbízásából a pécsi megyei könyvtár közreműködésével a KMK szemináriumot rendezett Pécsen a jugoszláviai magyar könyvtárosoknak.

1975. szeptember 9. Első, féléves továbbképző tanfolyamát indította az A-típusú közművelődési könyvtárak vezetői részére a KMK. (Befejeződött 1975. dec. 4-én.)

1975. szeptember 16. Megkezdődött a KMK által indított féléves számítógépes továbbképző tanfolyam. (Befejezése dec. 15-én.)

1975. október 15–16. Az MKE bibliográfiai bizottsága és a KMK által szervezett konferencia Zalaegerszegen a hírlapok feltárásának kérdéseiről. (A tanácskozás anyaga megjelent a *Sajtóbibliográfiák*

és sajtórepertóriumok szerkesztése, a hírlapok feltárása címmel 1976-ban kiadott, *Vajda Kornél* által szerkesztett kötetben.)

1975. október 28. Újabb egyéves osztályozói továbbképző tanfolyamot indított a KMK, ezúttal középfokú végzettségű könyvtárosok számára. (Befejezése 1976. máj. 27-én.)

1975. november 17–22. A KMK kis létszámú kutatómódszertani tanfolyama könyvtártörténeti kutatásokkal foglalkozó könyvtárosok részére. (Anyaga 1977 októberében megjelent *Vértesy Miklósnak* *Könyv- és könyvtártörténet. Módszertani útmutató kezdő kutatók számára* c. segédletében.)

1975. december 2. A KMK kiadásában megjelent *Pelejti Tibor* könyve, a *Könyvtár- és irodalomnépszerűsítés*. (Előzménye 1968-as impresszummal 1969. szept. 25-én jelent meg.)

1976. [az év folyamán] A nemzetiségi lakosokat ellátó könyvtárak és könyvtárosok olvasószolgálati munkájának támogatására *Könyv – könyvtár – olvasás* címmel nemzetiségi módszertani tanácsadó sorozatot indított a KMK. (1978-as megszűnéséig három száma jelent meg.)

1976. január 26–27. A múzeumi könyvtárosok második országos tanácskozása Budapesten, a Múzeumi Restauráló és Módszertani Központ szervezésében, amelyen megvitatták a múzeumi könyvtárak KMK által kidolgozott fejlesztési irányelveit.

1976. február A KMK a könyvtárak közönségkapcsolatainak megjavítása céljából ez év elejétől kezdve félévente a sajtó, rádió és televízió munkatársai részére híryanagot és témajavaslatokat tartalmazó jegyzékeket bocsátott a tömegkommunikációs szervek rendelkezésére *Témajavaslatok tömegkommunikációs célokra* címmel. A közönségkapcsolatokkal foglalkozó munkatársa *dr. Gerő Gyula*, a *Könyvtáros* olvasószervezője, aki 1975. dec. 16-án kapott osztályvezetői kinevezést a KMK-ba.

1976. március 4. Az MTA és a Kulturális Minisztérium könyvtörténeti és bibliográfiai munkabizottságának az akadémiai székházban tartott ülésén a meghívott előadó *Vajda Kornél*, a téma a *Helytörténet, könyv- és könyvtártörténet* volt.

1976. március 9. Tudományos és szakkönyvtári vezetők féléves továbbképző tanfolyama kezdődött a KMK-ban. (Befejeződött jún. 10-én.)

1976. április 5. 64 éves korában elhunyt *dr. Sebestyén Géza*, az OSZK főigazgató-helyettese, a KMK első vezetője és programjának kidolgozója, a *Könyvtári Figyelő* főszerkesztője, az 1945 utáni könyvtárügy kiemelkedő egyénisége, az 1949 és 1952 közötti körzeti könyvtári ellátó rendszer megalkotója.

1976. május 6. Egyéves levelező tanfolyamot indított a KMK a könyvtári közönségkapcsolatról. (Befejeződött 1977. márc. 18-án.)

1976. május 19–20. Magyar–szovjet könyvtárügyi szeminárium Tatabányán és Budapesten. A tanácskozással a KMK *Könyvtári centralizáció a Szovjetunióban* címmel szovjet dokumentumokat, szemlét és tanulmányúti beszámolót (mindkettőt *Futala Tibortól*) adott ki *Szinainé László Zsuzsa* szerkesztésében; a szeminárium anyagát pedig ugyanő szerkesztésében, 2-es kötetjelzéssel 1977-ben jelentette meg a KMK.

1976. nyár Kísérleti olvasótábort szervezett Bakonyoszlopon a Veszprémi Megyei Könyvtárral közösen a KMK, amelyet olvasáskutatással foglalkozó munkatársai vezettek. – A tapasztalatokról 1977-ben *Olvasótábor Bakonyoszlopon : Egy szociálpszichológiai kísérlet krónikája és dokumentumai* címmel jelentettek meg közös kiadványt a szervezők.

1976. június Az igények felmérésére a KMK *Válogatás a könyvesbolti forgalomba nem kerülő kiadványokból* címmel, *Mándy Gábor* összeállításában próbaszámot készített, mivel az elődöt, a *Tájékoztató a könyvesbolti forgalomba nem kerülő kiadványokról* c., 1971 januárjától megjelent füzetsorozatot eddigi kibocsátója, az Állami Könyvterjesztő Vállalat megszüntette. (A *Válogatás...* folytatása 1980-tól, a Könyvértékesítő Vállalat kiadásában jelent meg.)

1976. június 15. *Kiss István*, az ELTE Könyvtártudományi tanszékének vezetője lett a *Könyvtári Figyelő* főszerkesztője.

1976. augusztus 1. A Kulturális Minisztérium Könyvtárügyi Osztálya az 1975 áprilisában az OSZK keretében életre hívott Társadalomtudományi Információs Titkárságot megszüntette. Vezetője,

Sárdy Péter és munkatársai változatlan besorolásban a KMK-ba kerültek át. A társadalomtudományi információ irányítását a továbbiakban a Társadalomtudományi Koordinációs Bizottság s ennek tanácsadó testülete, a Társadalomtudományi Információs Munkacsoport végezte, amelynek titkársági feladatait a KMK látta el.

1976. augusztus *Dr. Katsányi Sándor* tudományos főmunkatárs megbízást kapott a KMK Oktatási Osztályának vezetésére. (Kinevezték 1977. január 1-jétől.)

1976. szeptember 9. A svéd Bibliotekstjänst (könyvtárellátó) e napon a Bútorértékesítő Vállalat budapesti bemutató termében megnyílt kiállításával megkezdődött az *Allmedia* nevű könyvtári bútorrendszer hazai honosítása. A bútorok hazai gyártására a svéd és a magyar fél szerződést kötött. A szept. 30-ig tartott kiállítás befejeztével a bemutatott darabokat a KMK Könyvtártudományi Szakkönyvtárának ajánlékozták.

1976. október 2. A *Művelődésügyi Közlöny* 19. számában megjelent az oktatási miniszter 2/1976. (IX.14.) OM sz. rendelete, amelynek értelmében a hároméves népművelő–könyvtáros szakot, illetve a könyvtárosképző szaktanfolyamot végzetek kiegészítő államvizsga letételével öt éven belül főiskolai végzettséget szerezhettek. – 1977-ben a KMK az államvizsgára vonatkozó részletes tudnivalókról *Tájékoztatót* adott ki; 1977-ben és 1978-ban az Oktatási Osztály 36 előadásból álló vizsgaelőkészítő konzultációs sorozatot indított az OSZK munkatársai számára. – 1978-ban az OSZK Mikrofilmtára az államvizsgára való egyéni felkészüléshez a teljes kötelező irodalmat 250 példányban mikrofilmlapra vette, s ezeket a KMK juttatta el az érdekelt könyvtáraknak.

1976. október 4–9. A szocialista országok könyvtárügyi központjainak vezetői Varsóban tartották a kétévenként esedékes megbeszélésüket az országos könyvtári rendszer szervezeti és irányítási kérdéseiről. A KMK-t *Papp István* és *Szente Ferenc* képviselte, mindkettő referátummal.

1976. október 19. Egyéves osztályozói továbbképző tanfolyamot indított a KMK. (Befejeződött 1977. máj. 12-én.)

1976. október 26. Féléves vezetőképző tanfolyamot indított a KMK a B-típusú könyvtárak számára. – A sok kimaradt jelentkező miatt 1977 elején a tanfolyamot megismételték.

1976. november 26–27. Tanácskozás Szentendrén a képi ábrázolásnak a könyvtári helyismereti munkában játszott szerepéről az MKE bibliográfiai szakk bizottsága, a KMK és a Pest Megyei Könyvtár rendezésében. (Anyaga megjelent a KMK által *A helyismereti munka kérdései. Helyismereti tanácskozások* címmel, ill. alcímmel 1979-ben kiadott füzetben.)

1976. december A KMK-ban átszervezés útján Kapcsolatszervezési Osztály létesült, amelynek vezetője *Pelejtei Tibor* lett. (A közönségkapcsolatokkal eddig foglalkozó *Gerő Gyula* osztályvezetőt okt. 1-jén a *Könyvtáros* c. folyóirat főszerkesztőjévé nevezte ki a Minisztertanács Tájékoztatási Hivatala.)

1976. december 3. A KMK utolsó, 1974 őszén indított két és fél éves középfokú könyvtárosi szaktanfolyamának záróvizsgálója.

1976. december 16. A KMK kiadta a *Könyvtári és tájékoztatási tárgyszójegyzék* c. teaurusztervezetet, amelyet a Könyvtártudományi Szakkönyvtár katalógusaiban és bibliográfiai-dokumentációs kiadványaiban a tárgyi feltáráshoz használ.

1976 vége Nyugalomba vonult Sallai István főosztályvezető és Vadász Ferencné, az Oktatási Osztály vezetője.

1977. január 1. *Papp István*, a KMK igazgatója lett az IFLA *Library Journal* szerkesztőbizottságának elnöke.

1977. február 15. Az MKE zenei könyvtárosi szekciója a KMK-val közösen négyféléves továbbképző tanfolyamot indított a közművelődési könyvtárak zenei könyvtárosai számára. (Befejeződött 1978. dec. 7-én.)

1977. április 1. Az országos könyvtári nyilvántartás (könyvtári kataszter) főfelfektetésének feladata a KMK-tól átkerült az OSZK-ba, a Könyvek Központi Katalógusához.

1977. május A KMK gondozásában, a Népművelési Propaganda Iroda kiadásában, 1976-os évjelzéssel

megjelent a *Magyar nyelvű zenei könyvek a közművelődési könyvtárakban* c. ajánló jegyzék, *Gyimes Ferenc* összeállítása.

1977. május 2. A Kulturális Minisztérium könyvtárügyi osztálya létrehozta a *Könyvtári Könyvminősítő Bizottságot*, amelynek elnöki és titkári tisztét a KMK munkatársai töltötték be. A bizottság a kiadói tervek alapján előzetes minősítő jellel látta el a műveket, és javaslatokat tett a szükséges példányszámra – ezzel a Könyvértékesítő Vállalat rendelési munkáját segítette. (A bizottságot 1981. dec. 31-én a Művelődési Minisztérium Könyvtári Osztálya feloszlatta.)

1977. nyár A KMK olvasáskutatási osztálya szociológiai vizsgálatot végzett az olvasótáborokban. (Az 1977-ben rendezett 84 tábor közül 63-ban végeztek teljes adatfelvételt.)

1977. június 9. Az OKDT képzési és továbbképzési szakk bizottságának ülésén elfogadták *Katsányi Sándor* előterjesztését 200-250 órás könyvtárkezelői tanfolyam bevezetésére, és a javaslatot továbbították a Kulturális Minisztériumba.

1977. június 30. A KMK megjelentette a könyvek nemzetközi szabványos bibliográfiai leírásáról szóló, ISBD/M jelzésű szabályzat 1974-es kiadású angol változatának *Horváth Magda* által elkészített fordítását, amelyhez *Fügedi Péterné* írt előszót. Ezzel megkezdődött az a program, amely során a KMK sorra kiadta a leíró katalogizálásnak az IFLA által gondozott, új szabályzatait: az *ISBD/G A nemzetközi szabványos bibliográfiai leírás általános szabályai* 1979-ben, az *ISBD/NBMA nem-könyv anyagok nemzetközi szabványos bibliográfiai leírása* 1980-ban, az *ISBD/CM A kartográfiai anyagok nemzetközi szabványos bibliográfiai leírása* 1981-ben, az *ISBD/PM A nyomtatott kotta nemzetközi szabványos bibliográfiai leírása*, az *ISBD/A A régi könyvek nemzetközi szabványos bibliográfiai leírása*, valamint az *ISBD/S Az időszaki kiadványok nemzetközi szabványos bibliográfiai leírása* 1983-ban jelent meg.

1977. július 18–29. Újabb rendhagyó olvasótábor Bakonyoszlopon a Veszprém Megyei Könyvtár és a KMK szervezésében. – A tapasztalatokról *Országalapítás Bakonyoszlopon. Az 1977. évi olvasótábor dokumentumai* címmel, 1978-as impresszummal, 1979-ben adtak közre kötetet.

1977. augusztus 15. Megjelent az *Információ a könyvtári és információs munka eszközeiről és be rendezéseiről* c. kiadvány, amelyet a KMK adott ki NTMIR-IEGYNISZ-szolgálata keretében.

1977. szeptember A KMK egyéves, 1978. jún. 6-ig tartó számítógépes tanfolyamot szervezett.

1977. szeptember 27–28. Országos helyismereti konferencia Kecskeméten a Bács-Kiskun Megyei Könyvtár és a KMK rendezésében. (Anyaga megjelent a KMK által *A helyismereti munka kérdései. Helyismereti tanácskozások* címmel, ill. alcímmel 1979-ben kiadott füzetben.)

1977. november 10–11. A Könyvtárellátó és a KMK rendezésében, a Budapesti Könyvklubban a nemzetiségi ellátásban érdekelt közművelődési és iskolai könyvtárosok tanácskozást tartottak, amelynek keretében méltatták az *Új Könyvek* nemzetiségi sorozatának művelődéspolitikai jelentőségét.

1977. december 6–7. A kiemelt felsőfokú, felsőfokú és a részleges felsőfokú települések könyvtárigazgatóinak tanácskozása Győrben az audiovizuális gyűjteményekről és szolgáltatásairól, a KMK és a győri Megyei Könyvtár rendezésében.

1978. január 1. A *Könyvtári Figyelő* új címlappal jelent meg. Főszerkesztője Kiss István, szerkesztői: Bárdosi Mária és Gerő Zsoltné.

1978. április 11–14. A szocialista országok 7. nemzetközi könyvtárépítési konferenciájának tanácskozásai Budapesten és Dunaújvárosban a KMK rendezésében.

1978. április 12. Az Akadémiai Kiadó *Pszichológia a gyakorlatban* nevű sorozatának 35. tagjaként, *A több könyvű oktatás hatása. Beszámoló egy gimnáziumi kísérletről* címmel, illetve alcímmel megjelent Nagy Attila munkája. (A kutatási jelentés a KMK munkatervében szereplő, 1970 és 1974 között, a budapesti József Attila Gimnáziumban folytatott kísérlet leírása.)

1978. április 18–20. A negyedik szovjet–magyar könyvtárügyi szemináriumon Moszkvában a KMK részéről ketten, Papp István és Sente Ferenc tartottak referátumot.

1978. május 3. A KMK rendezésében szakértői megbeszélés Budapesten a járási közművelődési könyvtári ellátási rendszerek, valamint az egyesített iskolai és közművelődési kiskönyvtárak állománymodelljeiről.

1978. június 10. A KMK kiadásában megjelent Katsányi Sándor és Bereczky Lászlóné segédlete *A könyvtáros munkája. Kézikönyv az alapfokú ellátást nyújtó közművelődési könyvtárak részére* címmel.

1978. július A KMK kiadásában megjelent a *Könyvtári Figyelő. Repertórium 1955–1974 c.* cikk-bibliográfia, Szinainé László Zsuzsa összeállítása.

1978. július Utoljára rendezett Bakonyoszlopon kísérleti olvasótábort a KMK és az Eötvös Károly Megyei Könyvtár, amelyről a *Harmadszor Bakonyoszlopon. Beszélgetés az 1978. évi bakonyoszlopi olvasótáborról* c., 1978-as évjellel, 1979-ben megjelent kötetben számoltak be.

1978. szeptember Elkezdődött a KMK nyolc szakaszból álló ajánló bibliográfiai tanfolyama, az első igazi levelező tanfolyam. Segédeszköze a Győri Erzsébet által kidolgozott, *Feladatok az ajánló bibliográfiai tanfolyamhoz* c., „programozott” munkafüzet, amelynek feladatlapjait otthon kellett kitölteni. (Befejeződött 1979. április 17-én.)

1978. szeptember A KMK bibliográfiai továbbképző tanfolyamot indított, amelyhez *Bibliográfiai tanulmányok* címmel kilenc tanulmányt tartalmazó segédkönyvet, *Bibliográfiai olvasókönyv* címmel pedig külföldi szakirodalmi szemlét is kiadott a tanfolyami hallgatók számára. (Befejeződött 1979. április 12-én.)

1978. szeptember 4–7. Gerő Zsoltné és Papp István részt vett a dokumentációs, könyvtárügyi és levéltári archivális folyóiratok szerkesztőinek Berlinben rendezett második szimpóziumán.

1978. szeptember 11–13. *A nemzetközi gyermek- és gyermekkönyvtáraink* címmel országos gyermekkönyvtáros-konferenciát rendezett Tatabányán, a VII. Komárom megyei könyvtári hét keretében az MKE Komárom megyei szervezete a KMK-val, az SZMT Központi Könyvtárral és a József Attila Megyei Könyvtárral együttműködve.

1978. szeptember 21. Megjelent *Balogh Zoltán és Kamarás István* munkája, az *Élményalakzatok 1. 150 irodalmi mű olvasottsága, kedveltsége és az élményalakzatban elfoglalt helye a közművelődési könyvtárakat használók körében*.

1978. szeptember 21–22. A KMK szervezésében országos konferencia Pécsen a könyvtárstatisztika időszerű kérdéseiről, egy új könyvtárstatisztikai szabvány előkészületeiről, az adatgyűjtési kérdőívről, valamint a *Településeink könyvtári ellátása* c. kiadványról és a hasonló megyei statisztikákról.

1978. szeptember 27. A KMK a Kohó- és Gépipari Műszaki Tudományos Tájékoztató Intézet (KGMTTI) közösen kiadta *Horváth Tibor és Varga Dénes* 1977-es évjelszű, *Információs teauruszok* c. munkáját.

1978. október 1. A Könyvtártechnológiai Osztály vezetésére további intézkedésig – főmunkatársi besorolását megtartva – dr. *Urbán László* kapott megbízást, miután az addigi osztályvezető, dr. *Horváth Tibor* a KMK-ból az ELTE Könyvtártudományi Tanszékére távozott.

1978. december 12. A *Magyar Közlöny* 86. számában megjelent a kulturális miniszter 5/1978. (XII.12.) KM számú rendelete a könyvtári rendszer szervezéséről és működéséről, amelynek előkészítésében a KMK is közreműködött. (Lásd a *Művelődésügyi Közlöny* 1979/1. számában is.) – A rendelet melléklete a közművelődési könyvtári hálózatok koordinációs központjaként nevezte meg az OSZK-t, amely ezt a feladatot a KMK-n keresztül látta el.

1978. december 28. A KMK *Könyvtári kis tükör* címmel – a Hajdú-Bihar Megyei Könyvtárral közös vállalkozásban – indított sorozata keretében az 1945 utáni hazai könyvtermésről válogatott, annotált bibliográfiákat adott közre. A sorozat első kiadványaként megjelent a *Gyermekirodalom 1965–1975 c., Benkő Attiláné [Benkő Zsuzsanna]* által összeállított, a Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülése gondozta könyvészet. A sorozat keretében 1986 júniusáig az ETO-n alapuló tudományterületenkénti összeállításban 13 kötet jelent (1984-től a Múzsák kiadásában). 1988–1989-ben két alapkötetének (*Gyermekirodalom*, ill. *Művészetek, sport*) bővített új kiadása látott napvilágot.

1979. [az év folyamán] A KMK bekapcsolódott a moszkvai Lenin Könyvtár irányításával folyó, *Az olvasás dinamikája* c. nemzetközi összehasonlító kutatásba, amelyben a könyvtárhasználat gyakoriságát, a párhuzamos könyvtári tagságot, a kölcsönzés intenzitását és tartalmát vizsgálták.

1979. [az év folyamán] A közművelődési kutatási főirány keretében a KMK több olvasás- és könyvtárszociológiai kutatást végzett: elkészítette a munkások művelődési szokásaival foglalkozó kutatásokat összegző tanulmányt; vizsgálatot indított Kiskunhalason a város olvasási kultúrájáról és a közművelődési könyvtárak társadalmi szerepéről; megismételte az 1965-ben Bácsalmáson végzett kutatását: akkor általános iskolás gyerekeket kérdeztek olvasási és könyvtárhasználati szokásaikról, most felnőttekként kérdezték ugyanazokat, egy 13-14 évesekből álló kontrollcsoporttal együtt. (Ez utóbbi kutatási jelentése *Az olvasási szokások változásai Bácsalmáson. Többlépcsős vizsgálat fiatalok körében* címmel *Bácskai István, Gereben Ferenc* és *Nagy Attila* munkájaként 1983-ban megjelent.)

1979. január 8. Életének 68. évében elhunyt *Sallai István* ny. főosztályvezető, az 1949 utáni magyar könyvtárügy egyik legnagyobb hatású, iskolát teremtő alakja.

1979. február 12. Megkezdődtek a továbbképző tanfolyamok az új bibliográfiai leírási szabályok megismertetésére. Az év folyamán több, 2+3 napos (kétnapos elméleti oktatás, majd egy hónapos felkészülési idő után háromnapos gyakorlati képzés) tanfolyam indult. – A hallgatók számára készített leírási példatárát a Tankönyvkiadó is megjelentette.

1979. február 19. Szakszervezeti könyvtárosok részére vezetői tanfolyamot indított a KMK és a Szakszervezetek Országos Tanácsa. (Befejeződött ápr. 28-án.)

1979. április 6. és május 8. között A Tankönyvkiadónál megjelent az *Olvasótábor. Egy magyar közművelődési kísérlet* c., ill. alc. kiadvány, amelyet *Bánlaky Pál, Kamarás István* és *Varga Csaba* szerkesztett.

1979. április 24. Az első népkönyvtár felavatásának 30., valamint az *Olvasó népért* mozgalom indításának 10. évfordulója alkalmából ünnepi tanácskozással

Székesfehérváron és emléktábla-avató ünnepség a Lepsényhez tartozó Mezőszentgyörgyön, Eötvös Károly házánál, az első népkönyvtárnak otthont adó épületnél. A KMK által összeállított *A magyar könyvtárügy harminc éve* című vándorkiállítás útnak indítása. (A kiállítás további helyszínei: Székesfehérvár, Dunaujváros, Szeged, Kaposvár.)

1979. május 7–11. A KMK kétoldalú, magyar–bolgár szemináriumot rendezett a könyvtárügy és informatika szakirodalmi információs rendszeréről.

1979. május 9–10. Az A-típusú tanácsi könyvtárak vezetői és meghívott szakszervezeti könyvtárigazgatók részvételével rendezett tanácskozás Egerben a közművelődési könyvtári szakfelügyelet és a hálózati módszertani munka kérdéseiről. – A megyei könyvtárak igazgatói tanácsának megalakulása. A titkári teendőket Sente Ferenc látja el. a KMK látja el.

1979. május 16–19. Jugoszláv–magyar helyismereti szeminárium Pécsen, a KMK és a Baranya Megyei Könyvtár szervezésében, a horvátországi, a szlovéniai és a dunántúli könyvtárak helyismerettel foglalkozó könyvtárosainak részvételével.

1979. augusztus 19–24. *Papp István* részt vett és előadást tartott az IFLA *Közművelődési könyvtárpolitika* c. szemináriumán a svédországi Lundban.

1979. szeptember 4. A B-típusú könyvtárak számára szervezett, egyéves gyermekkönyvtárosi továbbképző tanfolyam indulása. (Befejezés: 1980.)

1979. szeptember 25–27. Országos tanácskozás a szakszervezeti könyvtárigazgatók számára a SZOT és a KMK szervezésében Miskolcon a szakszervezeti könyvtárak helyzetéről és a KMK által előkészített fejlesztési irányelvekről, illetve a szakszervezeti könyvtárak szervezeti és működési szabályzatáról.

1979. szeptember 25–27. *Speciális dokumentumok a könyvtárakban* címmel – elsősorban a hangosképes dokumentumokkal foglalkozó – továbbképző konferenciák kezdődtek a KMK és a veszprémi Országos Oktatástechnikai Központ rendezésében. A további foglalkozások időpontja és helyszíne: *okt. 23–25.*, Veszprém; *nov. 27–29.*, Budapest; *dec. 11–12.*, Budapest.

1979. október 3. A KMK-nak és a Miskolci Nehézipari Műszaki Egyetem Központi Könyvtárának közös kiadásában megjelent *Zsidai József* munkája, *A szakkönyvtári integráció elmélete és gyakorlata*.

1979. december 1. Együttműködési megállapodás az OSZK MNB Szerkesztősége és a KMK Új Könyvek Szerkesztősége között a párhuzamos feldolgozás részleges kiküszöbölése érdekében: 1981-től az ÚK mint gyarapítási segédlet előzetes leírásokat közöl a készülő könyvek imprimatúra-példányai alapján, az MNB pedig a végleges, teljes leírások alapján szolgáltatja a közművelődési könyvtárak katalógusai számára szükséges, szűkebb adattartalmú leírásokat. (A tervezett változásokról 1980-ban értekezlet-sorozatot rendeztek, lásd *1980. szept. 10.*)

1979. december 10. A Népművelési Propaganda Iroda kiadásában megjelent a *Tezaurusz-technológia. Az információkereső tezauruszok készítésének folyamata* c., ill. alcímű kötet, *Ungváry Rudolf* munkája.

1980 Hosszabb fejlődési folyamat eredményeként kialakult és megszilárdult a KMK szervezeti felépítése: Hálózatfejlesztési Osztály (vezető: *Sente Ferenc*), Könyvtártechnológiai Osztály (vezető: *Urbán László*), Olvasáskutatási Osztály (vezető: *Kamarás István*), Állományépítési Osztály (vezető: *Bereczky László*), Oktatási Osztály (vezető: *Katsányi Sándor*), Kapcsolatszervezési Osztály (vezető: *Pelejtei Tibor*), Tájékoztatási Osztály (vezető: *Gerő Zsoltné*).

1980. [az év folyamán] A KMK-t bízták meg a tudományos könyvtári minősítést előkészítő bizottság titkársági funkcióinak, valamint az MM Könyvtári Osztálya által létrehívott oktatási-továbbképzési állandó bizottság titkársági teendőinek ellátásával.

1980. [az év folyamán] A KMK teljes körű felmérés alapján tanulmányt készített a közművelődési, valamint az egyetemi és főiskolai könyvtárak gépesítettségi helyzetéről.

1980. [az év folyamán] Befejeződött a KMK-ban a megyei könyvtárak munkaszervezetének összehasonlító vizsgálata, és elkészült az értékelő jelentés.

1980. január 11. *A gyermekkönyvtári munka* címmel tanulmánygyűjteményt adott ki a KMK *Károlyi Ágnes* szerkesztésében (1979-es évjelzéssel).

1980. január 11. A KMK kiadta *Benkő Attilánénak [Benkő Zsuzsanna] Mintakatalógus a közös iskolai és gyermekkönyvtárak számára.* 1978. [1980.] c. könyvét, amely az 1977-ben megjelent, *Javaslat a közös iskolai és gyermekkönyvtár gyűjtőkörére* c. kiadvány folytatása, kiegészítése.

1980. február *Hivatása: könyvtáros* címmel, 1978-as impresszummal *Pál Ernő* szerkesztésében megjelent a KMK, valamint a Pest Megyei Művelődési Központ és Könyvtár közös kiadványa.

1980. február 19. *Speciális dokumentumok a könyvtárakban* címmel féléves továbbképző tanfolyam indítása feldolgozó könyvtárosok részére.

1980. február 20. A KMK 1979-es évjelzéssel kiadta *Pelejtei Tibornak Közönségkapcsolatok. A könyvtári alkalmazás módszerei* c. munkáját.

1980. március A Tankönyvkiadó 1979-es impresszummal megjelentette *Gereben Ferenc, Katsányi Sándor és Nagy Attila* 408 oldalas *Olvasásismeret* c. könyvét. (A címe: Olvasásszociológia, olvasáslélektan, olvasáspedagógia.)

1980. május 30. A *Vizi László* körmendi városi-járásai könyvtárigazgató által tervezett és a Körmendi Műszaki Ipari Szövetkezet által gyártott katalóguscédula-sokszorosító gép – népszerű nevén: „Vizi-gráf” – nullszériájának sikeres bemutatója a KMK-ban. (A KMK 1979-ben kedvező véleményt adott az újítási javaslatról.)

1980. június 12. A kórházi betegek könyvtári ellátásának megoldásáról egészségügyi közművelődési könyvtárosok számára szervezett országos tanácskozás Budapesten, az Orvos-Egészségügyi Dolgozók Szakszervezetének székházában a szakszervezet és a KMK rendezésében.

1980. június 25. A *Könyvtáros* júniusi (1980/6.) számában megjelent az *Olvasó ifjúságért* pályázat, amelyet hároméves időtartamra hirdetett meg a KISZ, a Kulturális Minisztérium, a Hazafias Népfront, a SZOT, a KMK, valamint a Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülése.

1980. július 10. A KMK kiadta *Vadász Ferencné* könyvét, *A középfokú könyvtárosképzés története és dokumentumai 1945–1976* c. munkát.

1980. szeptember 2. A hírlap- és folyóirattárak kezeléséről féléves továbbképző tanfolyamot indított a KMK folyóirattár-vezetők és gyarapítók számára.

1980. szeptember 9. *Osztályozás, koordinált indexelés* címmel egyéves továbbképző tanfolyam indítása felsőfokú végzettségű könyvtárosok számára. (Befejeződött 1981. május 7-én.)

1980. szeptember 10. A KMK – a Könyvértékesítő Vállalat Könyvtárellátó Főosztályával és a helyszínt adó könyvtárral együtt – regionális tanácskozásokat szervezett könyvtárellátási kérdésekről. Az első tanácskozásra Pécsen került sor. További értekezletek: *szept. 18.* – Miskolc; *szept. 25.* – Szeged; *okt. 1.* – Budapest (a FSZEK számára); *okt. 9.* – Szombathely; *okt. 15.* – Budapest (Pest és Szolnok megye számára).

1980. szeptember 16. Egyéves továbbképző tanfolyam indítása az „A”- és „B”-típusú könyvtárak olvasószolgálatos munkatársai részére a szépirodalommal kapcsolatos könyvtári kérdésekről. (Befejeződött 1981. május 19-én.)

1980. szeptember 23. A szakirodalmi igény-, szükséglet- és ellátottsági vizsgálatokra előkészítő, egyéves továbbképző tanfolyam indítása az „A”-típusú könyvtárak és a szakkönyvtárak munkatársai részére. (Befejeződött 1981. dec. 18-án.)

1980. szeptember 26. A KMK kiadta *A könyvtári szolgálat jogi szabályozása III. 1–2. rész* c. munkát, amelyet *Balázsné Veredy Katalin* és *Takács József* szerkesztett.

1980. október 15. *Gerő Zsoltné*, a Tájékoztatási Osztály vezetője lett a *Könyvtári Figyelő* felelős szerkesztője.

1980. október 21. Az Országos Könyvtárügyi Tanács ülésén – egyebek mellett – megvitatták a KMK által összeállított, *A magyar könyvtárügy cselekvési és fejlesztési programja* című tervezetet.

1980. október 22. A megyei könyvtárigazgatók tanácsának ülése Budapesten, az OSZK-ban. Tárgy: a *Szakmai irányelvek a tanácsi könyvtárak távlati fejlesztéséhez* c. tervezet megvitatása.

1980. november 9. A KMK megjelentette *Skaliczki Juditnak Zenemű- és hangtári részlegek a közművelődési könyvtárakban* c. munkáját.

1980. december 15. A KMK *Mándy Gábor* szerkesztésében kiadta a *Centralizációs törekvések a hazai közművelődési könyvtárakban* c. tanulmánygyűjteményt.

1981. január Ettől kezdve az *Új Könyvek* szabadlappos formában jelent meg, az első negyedév végéig a régi szabvány szerinti címleírással. A május 9-én kiadott 8. füzetől kezdve az MNB-rekordok módosított kiíratásával készült, új szabványok szerinti leírásokat közölte a recenziók előtt. A nyomtatott katalóguscédulák az év végéig még a régi formában (a régi címleírással) jelentek meg. Ez lehetőséget adott a kétféle címleírás összevetésére, és így az új szabvány megtanulásának „országos tanfolyamát” nyújtotta a kiadvány.

1981. január 4. A *Művelődési Közlöny* 1981/1-es számában közlemény jelent meg a könyvtárak tudományos könyvtárrá minősítéséről. Az első alkalommal 15 intézmény kapott besorolást a tudományos könyvtárak I., 13 intézmény pedig a II. kategóriájába. – A Tudományos Könyvtári Minősítést Előkészítő Bizottság titkári teendőit a KMK végezte.

1981. február 10. A hangfelvételek bibliográfiai leírásáról továbbképző tanfolyamot indított a KMK. (Befejeződött apr. 15-én.)

1981. május 1. Miután *Tremkó Györgyné* az OSZK Mikrofilmtárának osztályvezetője lett, a Könyvtártudományi Szakkönyvtár vezetését, csoportvezetői megbízatással *Kovács Lászlóné* vette át.

1981. június 2–3. A IV. országos könyvtárügyi konferencia tanácskozása Budapesten, a Kertészeti Egyetem dísztermében. Dokumentumainak kidolgozásában és a konferencia lebonyolításában közreműködött a KMK. (A konferencia anyaga megjelent 1984. jan. 23-án.)

1981. július 5–15. A fiatal könyvtárosok második olvasótáborát rendezte meg a Csongrád megyei Ásotthalom községben a szegedi Somogyi Könyvtár és a KMK. A tábor munkáját *Katsányi Sándor* irányította.

1981. július 27. A Nógrád Megyei Tanács, a Szakszervezetek Megyei Tanácsa és a könyvtárhálózatok megyei együttműködési köre rendezésében Salgótarjánban lezajlott könyvtárügyi tanácskozás keretében nyílt meg a József Attila Művelődési Központban a *Magyar könyvtárak a 70-es, 80-as években* c. vándorkiállítás, amelyet a KMK és a Balassi Bálint Megyei Könyvtár rendezett.

1981. augusztus 24–28. Az INTAMEL, a nagyvárosi könyvtárak nemzetközi szövetsége 14. évi közgyűlését Budapesten a FSZEK rendezte meg. A konferencián megvitatták a *közművelődési könyvtárak szakrészlegesítése* c. témát, amelyről a KMK tanulmányt készített az INTAMEL támogatásával végzett nemzetközi felmérés anyagából. (Az opponensi vélemények és hozzászólások összegzésével kiegészített, angolra fordított tanulmányt kiadásra felajánlották az IFLA-nak.)

1981. szeptember 6–11. A Zenei Könyvtárak Nemzetközi Szövetségének (AIBM) és a Hangarchívumok Nemzetközi Szövetségének (IASA) konferenciája Budapesten. Megszervezésében és a konferencia munkájában tevékenyen részt vett a KMK.

1981. szeptember 9. *A Magyar Könyvtárosok Egyesülete zenei szekciójának tíz éve. 1970–1980* címmel megjelent *Skaliczki Judit* évfordulós történeti áttekintése a KMK kiadásában.

1981. szeptember 14. Négyfél éves könyvtárkezelői tanfolyamot indított a Magyar Néphadsereg Módszertani Központja a KMK segítségével. (Befejeződött 1983. jún. 17-én.)

1981. szeptember 16. A dokumentumleírás oktatásáról indított negyedéves tanfolyamot a KMK. (Befejeződött dec. 9-én.)

1981. szeptember 22. A hátrányos helyzetű olvasókkal való foglalkozásról indított fél éves tanfolyamot a KMK. (Befejeződött 1982. jan. 21-én.)

1981. szeptember 29. A helyismereti gyűjtemények kezeléséről fél éves tanfolyam indítása. (Befejeződött 1982. jan. 14-én.)

1981. szeptember 29. és október 30. között A Tankönyvkiadónál megjelent az *Olvasó a labirin-*

tusban. *Olvasásszociológiai kutatás középiskolások körében* c., ill. alc. kiadvány, *Fogarassy Miklós és Kamarás István* munkája.

1981. október 6. A KMK és az OMKDK 2., átdolgozott és bővített kiadásban, *Bereczky Lászlóné és Surján Miklós* szerkesztésében megjelentette *A szakkatalógus szerkesztése csoportképzés alapján* c. segédletet. (Az első kiadás megjelenési ideje: 1968 ősze.)

1981. október 21. *A községi könyvtárak módszertani segítése* címmel, *Csapó Edit* szerkesztésében adott ki segédletet a KMK.

1981. október 31. és november 25. között A KMK megjelentette a *Tematikus érdeklődésvizsgálat közművelődési könyvtárakban* c. segédletet, *Bartos Éva* és *Mándy Gábor* munkáját.

1981. november 24–25. Az 5. magyar–szovjet könyvtárügyi szeminárium Budapesten, az Országos Széchényi Könyvtárban, az OSZK és a KMK rendezésében, *A könyvtárügy tervezése és fejlesztése* címmel.

1982. február 16. Könyvtárpedagógiai továbbképző tanfolyam indítása. (Befejeződött máj. 13-án.)

1982. február 22–28. Szovjet–magyar szeminárium Budapesten a könyvtárosképzésről a Szovjet Kultúra és Tudomány Háza, valamint a KMK rendezésében.

1982. február 23. Továbbképző tanfolyamot indított a „B”-típusú könyvtárak igazgatói számára a KMK. (Befejeződött jún. 10-én.)

1982. március 20. A KMK a Népművelési Propaganda Irodánál megjelentette *Az olvasó egyetemi hallgató* c., 1981-es impresszumú kiadványt, *Szentirmai László* munkáját.

1982. március 30. és április 6. Az új dokumentumleírási szabályok alkalmazásáról, illetve oktatásáról indított tanfolyamokat a KMK. (Befejeződtek máj. 6-án, illetve máj. 27-én.)

1982. április *A két- és többnyelvű tezauruszok irodalmáról* *Ungváry Rudolf* és *Orbán Éva* összeállításában, 1981-es impresszummal jelentetett meg

kritikai szemlét és annotált bibliográfiát a KMK és a KG INFORMATIK.

1982. április 15. *Papp Istvánt*, a KMK lemondott igazgatóját a Művelődési Minisztérium saját kérésére, érdemeinek elismerésével e napi hatállyal felmentette tisztségéből, és ápr. 16-tól az Országos Könyvtárügyi Tanács titkárává nevezte ki. (Ezt a feladatot a KMK főmunkatársaként látta el.)

1982. április 16. *Szente Ferenc* osztályvezető kapott megbízást a KMK igazgatói teendőinek ellátására. (Kinevezték aug. 15-én.)

1982. augusztus 31. Osztályozói (ETO) féléves tanfolyam indítása. (Befejeződött nov. 25-én.)

1982. szeptember 1. Módszertani könyvtárosok részére egyéves továbbképző tanfolyamot indított a KMK. (Befejeződött 1983. ápr. 28-án.)

1982. szeptember 7. Egyéves gyermekkönyvtárosi továbbképző tanfolyam indult tanácsi és iskolai könyvtárosok részére a KMK-ban. (Befejeződött 1983. jún. 16-án.)

1982. szeptember 20. – október 5. A KMK *Híres könyvtárak, híres könyvek Magyarországon* címmel fotó-dokumentum kiállítást rendezett Moszkvában, az Állami Lenin Könyvtárban.

1982. október A Népművelési Propaganda Iroda gondozásában, 1981-es impresszummal megjelent a *Helyismereti kutatók kézikönyvei* sorozat *Könyvtárak* c., *Berza László* által összeállított intézményi adattára.

1982. november 8–12. A büntetés-végrehajtó intézetek kulturális-nevelő tisztjei részére a KMK munkatársainak közreműködésével tartott szakmai továbbképzés Siófokon.

1982. december 1–31. A KMK kiadásában, *Bereczky Lászlóné* szerkesztésében megjelent a *Tanulmányok a szakszervezeti könyvtári munkáról* c. gyűjteményes munka.

1982. december 7. Az időszaki kiadványok bibliográfiai leírásának új szabályairól indított továbbképző tanfolyamot a KMK. (Befejeződött 1983. jan. 20-án.)

1983. [az év folyamán] Megalakult a Nemzeti Hangtár előkészítő bizottsága, amelynek titkári teendőit a KMK látta el. – Tervezet készült a KMK-ban a köteleespéldány-rendeletnek a Magyar Nemzeti Hangtár kialakításához szükséges módosítására.

1983. január 1. Megkezdődött az intézet szervezeti átalakítása az OSZK és a KMK, új – az OSZK Vezetői Tanácsa által 1982 végén elfogadott – szervezeti és működési szabályzata szerint, amelyet a Művelődés Minisztérium ideiglenes jelleggel csak 1983. szept. 22-én hagyott jóvá. – Változások a KMK feladatrendszerében és szervezetében: a személyzeti ügyek ügyintézése és a gazdálkodás adminisztrációja átkerült az OSZK-ba, de a KMK ügyeiben való döntési hatáskör továbbra is a KMK igazgatójánál maradt; a nemzetközi kapcsolatok ügyintézését átvette az OSZK (lásd márc. 1.); a KMK-ban megszűntek a számítógépesítéssel és a könyvtári kutatásokkal kapcsolatos szervezési feladatok (lásd a következő tételket). Emellett a KMK feladatköre kibővült az országos szakfelügyelet tervezésével, szervezésével és lebonyolításával járó teendőkkel. – Az átszervezés során kialakult szervezeti felépítés: Gyűjteményfejlesztési és bibliográfiai tanácsadó osztály (vezető: *Bereczky László*); Módszertani, kutatási és továbbképzési osztály (vezető: *dr. Katsányi Sándor*, helyettese *dr. Nagy Attila*); Szervezési és propaganda osztály (vezető: *Pelejtei Tibor*); Hálózatfejlesztési, koordinációs és szakfelügyeleti osztály (vezető: *dr. Skaliczki Józsefné*); Könyvtártudományi Szakkönyvtár (vezető: *Gerő Zsoltné*, helyettese *Kovács Lászlóné*).

1983. január 1. Az OSZK-ban megalakult Kutatásszervezési csoport – egy álláshellyel együtt – átvette a KMK-tól a könyvtári kutatások országos nyilvántartását és a nemzetközi kutatásnyilvántartó központoknak való bejelentést.

1983. január 1. A KMK egy álláshelyet átadott az OSZK-nak az ott 1982. márc. 1-je óta működő Fejlesztési Csoport számára, ezzel a KMK-ban megszűntek a számítógépesítéssel kapcsolatos teendők.

1983. március 1. Az OSZK-ban megalakult Nemzetközi kapcsolatok csoportja központi koordináló és lebonyolító szerepet kapott, és így a KMK nemzetközi ügyinek intézése is a feladatkörébe került.

1983. március 16. Az MKE audiovizuális bizottsága és KMK közös rendezvénye a videotékákról.

1983. június körül A KMK sokszorosításban, 1982-es évmegjelöléssel kiadta *A könyvtár világlátása* c. segédkönyvet, *Demeter Gyula*, *Faragó György* és *Hazina Sándor* munkáját.

1983. június 1984 februárjáig tartó pályázatot hirdetett az MM könyvtári osztálya, az OKT és a KMK az országos sajtó, valamint a rádió és a televízió munkatársai részére bármilyen publicisztikai műfajban benyújtható olyan pályaművekre, amelyek könyvtárügyi témákról a tárgyidőszakban jelentek meg.

1983. augusztus A KMK tanulmánygyűjteményt adott ki *Kamarás István* szerkesztésében, *Könyvtárhasználat, könyvtárkép* címmel, 1982-es impresszummal.

1983. szeptember 6. Féléves tanfolyam indult a régi könyvek gondozásáról. (Befejeződött 1984. január 19-én.)

1983. szeptember 20. Újabb egyéves könyvtárpedagógiai továbbképző tanfolyam indítása a tárgyat oktató főiskolai tanárok és a közművelődési könyvtárak olvasószolgálatos munkatársai részére. (Befejeződött 1984. jún. 7-én.)

1983. szeptember 21. Tanácskozás az FSZEK-ban a helyismereti érdekű sajtófeltárás időszerű kérdéseiről, a számítógépes repertorizálásról az MKE bibliográfiai bizottságával és az FSZEK-val közös rendezésben.

1983. szeptember 27. Az időszaki kiadványok bibliográfiai leírásáról továbbképző tanfolyamot indított közművelődési és szakkönyvtárosok részére a KMK. (Befejeződött nov. 10-én.)

1983. október 1. Megjelent *Károlyi Ágnes* szerkesztésében a *Könyvtárosok a fiatal olvasókról és a nem olvasó fiatalokról* c. kötet.

1983. október 1. *Bartos Éva* elhagyta a KMK-t, mivel a Budakeszi székhelyű Budai Járási és Nagyközségi Könyvtár új igazgatója lett.

1983. november 1. *Pelejtei Tibor* nyugállományba vonulása után a KMK Szervezési és

Propagandaosztályának új vezetője: *dr. Arató Antal*.

1983. november 16–17. A megyei könyvtárak igazgatói és gazdasági vezetői részére a KMK által szervezett konferencia a Művelődési Minisztériumban. A gazdasági igazgatók munkaközösségének megalakulása *Deák Sándor* (FSZEK) elnökletével.

1983. december 15. Az Országos Könyvtárügyi Tanács ülése a Művelődési Minisztériumban *Futala Tibornak és Sz. Nagy Lajosnak A szakkönyvtári hálozati központok feladatai* c. előterjesztését tárgyalta meg.

1983 vége – 1984 eleje A KMK kérdőíves felmérés útján vizsgálta a közművelődési könyvtárakban dolgozó főfoglalkozású könyvtárosok élet- és munkakörülményeit.

1984. január 27. Az Országos Könyvtárügyi Tanácsnak a Művelődési Minisztériumban tartott elnökségi ülése a könyv- és könyvtárpropaganda középtávú fejlesztési tervét és a *Könyvtári Figyelő* c. folyóirat szerkesztőségének ügyrendtervezetét vitatta meg. Az elnökség felkérte *Arató Antalt* a közművelődési könyvtárak ötéves közönségkapcsolati és reklámprogramjának összeállítására. A *Könyvtári Figyelő* ügyeinek rendezésében egyelőre nem foglalt állást. (Lásd. máj. 3.)

1984. január 31. Féléves tipográfiai továbbképző tanfolyam indítása. (Befejeződött máj. 17-én.)

1984. április 17. Az OKT plenáris ülése a Művelődési Minisztériumban a könyvtárosok szakmai továbbképzésének fejlesztéséről. (*Katsányi Sándor* előterjesztését az OKT külön füzetben – 200 példányban, 1984-es impresszummal – kiadta 1985 elején.)

1984. április 18. Prágában megnyílt a KMK által rendezett *Híres könyvtárak, híres könyvek Magyarországon* c. kiállítás. (Rendezte és megnyitotta *Arató Antal* osztályvezető.)

1984. augusztus 30. Egyhetes olvasótáborokat indított a KMK Szödligeten: *aug. 30. és szept. 5. között* a könyvtárosképzésben részt vevő főiskolai tanárok és közművelődési könyvtárosok, valamint gyermekkönyvtárosok, majd *szept. 10. és 16. között*

felsőfokú szakképzettséggel rendelkező községi könyvtárosok részére.

1984. szeptember 11. A KMK 1985. ápr. 18-i befejezéssel könyvkötészeti tanfolyamot indított.

1984. szeptember 18. Szakreferensi továbbképző tanfolyamot indítása. (Befejezés: 1985. jún. 6-án.)

1984. szeptember 24. A KMK kiadásában megjelent *A Nagyvilág repertórium 1971–1980*. (Összeáll. *Körtés Júlia*.)

1984. szeptember 25. A könyvtár társadalmi kapcsolatainak kérdésköréről féléves továbbképző tanfolyamot indított a KMK. (Befejeződött 1985. febr. 7-én.)

1984. október A Tankönyvkiadónál megjelent *Kamarás Istvánnak a „Rögeszmék” Bakonyoszlapon. Olvasótábori krónika* c. munkája.

1984. október A KMK és az FSZEK közösen kiadta az angol *Patricia Ainley* és *Barry Totterdell* szerzőpáros cikkgyűjteményének tömörítettét, *Az állomány másfajta elrendezése a közművelődési könyvtárban* címmel.

1984. október 29. – november 1. A KMK által szervezett továbbképzés az irodalom- és könyvtárhasználatnak a felsőfokú tanintézetekben való oktatásáról.

1984. október 31. Országos értekezlet az OSZK-ban – a KMK és a KÖNYVÉRT rendezésében – *A gyűjteményfejlesztés és a könyvtárellátás aktuális kérdései* címmel a Könyvtárellátónál bevezetendő számítógépes nyilvántartás következményeiről.

1984. november *Könyvtár és társadalmi környezete 1.* címmel esettanulmányokat adott közre a KMK *Kamarás István* szerkesztésében.

1984. november 25. A KMK 2. kiadásban jelentette meg *Katsányi Sándornak A könyvtár kezelése* c. tankönyvét. (A 3., átdolgozott és bővített kiadás megjelent 1990-ben.)

1984. december 3–7. A KMK és az OPKM által középiskolai könyvtárostanárok részére szervezett továbbképzés a középfokú iskolákba járók könyv

1985. március 1–31. A *Hátrányos helyzetű olvasók könyvtári ellátása* címmel, 1984-es évjelzéssel segédlet jelent meg a Múzsák kiadónál, *Csapó Edit* szerkesztésében.

1985. március 26. Egyhónapos katalógusszerkesztési továbbképző tanfolyamokat indított a KMK. Az első e naptól ápr. 25-ig tartott. A további időpontok: máj. 14. – jún. 6.; szept. 3. – okt. 3.

1985. április 23–24. Országos könyvtárépítési konferencia Szolnokon, a helyőrségi művelődési otthonban a KMK és a Versey Ferenc Megyei Könyvtár rendezésében.

1985. május 13. 65 éves korában Ausztriában autóbaleset következtében meghalt *Ónódy Miklós*, az OSZK ny. főosztályvezető-helyettese, könyvtári szakíró, 1962 és 1969 között az *Új Könyvek* szerkesztője.

1985. május 13–17. *Commodore 64* címmel a megyei könyvtárigazgatók számára továbbképző tanfolyamot szervezett a KMK, a Neumann János Számítógéptudományi Társaság és a Vörösmarty Mihály Megyei Könyvtár Székesfehérváron, a technika házában.

1985. május 16. *Közművelődési könyvtárak – közművelődési egyesületek* címmel eszmecsere a Hatvani Városi Könyvtárban a Hazafias Népfront *Olvasó népért* mozgalmi munkabizottságának, a KMK-nak és a házigazda könyvtárnak a rendezésében.

1985. május 31. Az Országos Könyvtárügyi Tanács titkársági feladatainak ellátását a Művelődési Minisztérium a KMK-ra bízta. A KMK igazgatója az OKT titkársági teendőinek koordinálásával *Lukáts Ivánné Takács Zsuzsát* bízta meg.

1985. június A KMK megjelentette a *Címjegyzék a központi, körzeti és önálló szakszervezeti könyvtárakról 1985 c.*, 61 oldalas füzetet.

1985. június 9. A Múzsák Kiadónál a KMK közreadásában megjelent *Balogh Zoltán* és *Kamarás István: Élményalakzatok* c. munkájának 2. kötete.

1985. július 1–6. Községi könyvtárosok olvasótáborra Sződligeten a KMK rendezésében.

1985. augusztus 1. *Papp István*, a KMK 1969. febr. 1-től megbízott, 1969. nov. 23. és 1982. ápr. közötti kinevezett igazgatója, majd 1985. máj. 31-ig az OKT titkára elhagyta a KMK-t, mivel e naptól a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár főigazgató-helyettesévé nevezték ki.

1985. szeptember 9. Vezetői-módszertanos tanfolyamot indított közművelődési könyvtárosok részére a KMK. (Befejeződött nov. 1-jén.)

1985. szeptember 9. *Fülöp Géza* szerkesztésében, a KMK és az FSZEK kiadásában megjelent a *Kőhalmi Béla bibliográfia 1895–1984 c.* könyvészet.

1985. szeptember 10. Megkezdődött a KMK bibliográfiai tanfolyama. (Befejeződött dec. 4-én.)

1985. szeptember 15. *Irodalmi ismeretek könyvtárosoknak* címmel egyéves továbbképző tanfolyam indult Dél-Dunántúl könyvtárosai részére Pécsen, a Baranya Megyei Könyvtár, a Janus Pannonius Tudományegyetem Irodalomtörténeti Tanszéke és a KMK rendezésében.

1985. szeptember 17. Megkezdődött a KMK által 1984–1985-ben az általános gyűjtőkörű könyvtárak természet- és alkalmazott tudományi szakreferensei részére szervezett továbbképző tanfolyam második része. (Befejeződött 1986. febr. 20-án.)

1985. szeptember 24. A hátrányos helyzetű olvasók könyvtári ellátásáról indított tanfolyamot a KMK. (Befejeződött 1986. febr. 26-án.)

1985. október 22–24. A szocialista országok könyvtári folyóiratainak főszerkesztői értekezlete Gárdonyban *A könyvtári folyóiratok mint szakmai műhelyek* témaköréről. A magyar delegáció tagja volt *Gerő Zsolt* né felelős szerkesztő is, a *Könyvtári Figyelő* képviselőjében.

1985. november 1. *Bereczky László*, okt. 31-ig a KMK osztályvezetője a *Könyvtáros* c. folyóirat főszerkesztője lett.

1985. november 1. A KMK kiadásában, *Bereczky László* szerkesztésében megjelent a *Magyar könyvek könyve* c., 1438 tételes, átfogó bibliográfia.

1985. november 26. A KMK közművelődési könyvtárosok részére katalógusszerkesztési továbbképző tanfolyamot indított. (Befejeződött 1986. jan. 30-án.)

1985. november 26–27. A KMK, valamint a Tudományszervezési és Informatikai Intézet által szervezett tanácskozás a KMK-ban a közművelődési könyvtári statisztika számítógépes feldolgozásának tapasztalatairól.

1985. december 1. *Győri Erzsébet*, a Könyvértékesítő Vállalat könyvtárellátó főosztályának eddigi vezetője felelős szerkesztői minőségben átvette az *Új Könyvek* c. állománygyarapítási tanácsadó munkálatainak irányítását. (A folyóirat impresszumában az év végéig *Bereczky László* neve szerepel felelős szerkesztőként.) – Győri Erzsébet egyben a Gyűjteményfejlesztési és Bibliográfiai Tanácsadó Osztály vezetője lett.

1986. [az év folyamán] *Közhasznú kisbibliográfiák* címmel, *Arató Antal* szerkesztésében ajánló bibliográfiai sorozatot indított a KMK. 1988-as megszűnéséig a sorozatban 12 füzet jelent meg.

1986. április 18. Az OKT elnökségi ülésén két témát vitattak meg: a büntetvégrehajtási intézetek közművelődési könyvtárainak helyzetét elemző beszámolót (ezzel kapcsolatban elismerésüket fejezték ki a KMK-nak és munkatársának, *Bereczky Lászlóné*nak a Büntetvégrehajtási Országos Parancsnoksággal való eredményes együttműködésért), valamint *Katsányi Sándor* KMK-osztályvezető előterjesztésében *A közművelődési kutatási főirány és a könyvtári kutatások* c. összeállítást.

1986. április 23. Az MKE kiállítással egybekötött emlékülése az OSZK előadótermében *Sallai István* születésének 75. és *Sebestyén Géza* halálának 10. évfordulója alkalmából. (Anyaga megjelent a *Könyvtáros* 1986. szeptemberi számában, és e közlésről különnyomat is készült.)

1986. május 15. A művelődési miniszter *Juhász Gyula* történészt, egyetemi tanárt, az MTA levelező tagját az OSZK főigazgatójává, *Szente Ferencet*, a KMK igazgatóját az OSZK főigazgató-helyettesévé nevezte ki.

1986. július 9. A KMK irányításával működő országos propagandabizottság kibővített ülése az OSZK-ban *Közhasznú információs szolgáltatások* címmel.

1986. szeptember 9–12. Közös magyar–finn olvasáskutatást elindító tanácskozás a KMK-ban a tamperei egyetem és a KMK érdekelt képviselői között.

1986. szeptember 17. *Történelmi és művelődéstörténeti ismeretek* címmel nem történelem szakos, felsőfokú végzettségű közművelődési könyvtárosok számára kétéves tanfolyamot indított a KMK és az FSZEK. (Befejeződött 1988. ápr. 27-én.)

1986. szeptember 22. Másfél éves zenei könyvtárosi továbbképző tanfolyamot indított felsőfokú könyvtárosi végzettségű zenei könyvtárosok részére a KMK. (Befejeződött 1987. dec. 9-én. Vizsgái: 1988. febr. 5-én.)

1986. szeptember 30. Négyhónapos osztályozási és indexelési továbbképző tanfolyamot indított a KMK felsőfokú képzettségű szakemberek részére. (Befejeződött 1987. febr. 5-én.)

1986. szeptember 30. Az FSZEK-ba távozott a KMK-ból *dr. Katsányi Sándor*, a Módszertani, Kutatási és Továbbképzési Osztály vezetője.

1986. október 1–2. A KMK és a Közművelődési Információs Intézet által tanácsai és szakszervezeti könyvtárosok számára rendezett országos továbbképzés az intézet épületében a videotechnika könyvtári alkalmazásáról.

1986. október 13–17. Az MM Vezetőképző és Továbbképző Intézete és a KMK a személyi számítógép könyvtári alkalmazásáról szervezett képzést több csoportban: a főiskolai könyvtárak vezetői, illetve munkatársai részére *1986. okt. 13–17-én* (a további foglalkozások dátumai: 1987. febr. 16–20.; 1987. jún. 1–4.); a városi könyvtárak igazgatói, illetve munkatársai részére *1987. jan. 22–23-án* (a további foglalkozások dátumai: febr. 25–26.; márc. 4–5.); a megyei könyvtárak munkatársai részére *1987. febr. 2–3-án* (a további foglalkozások dátumai: márc. 4–5.; ápr. 22–23. – ez utóbbi Békéscsabán).

1986. október 14. *Az újságírás és a sajtókapcsolatok gyakorlati kérdései* címmel féléves alapfokú újságíró-tanfolyamot indított könyvtárosok részére a KMK a

Magyar Újságírók Országos Szövetségével közösen. (Befejeződött 1987. márc. 5-én.)

1986. október 21–22. A KMK által tanácsi és szakszervezeti könyvtárosok számára rendezett tanácskozás a Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetségében. Témája: hangoskönyv-szolgáltatások a közművelődési könyvtárakban.

1986. október 21–23. A szocialista országok könyvtártudományi és módszertani központjainak igazgatói részére szervezett 13. tanácskozás – a könyvtári és az információs rendszerek működési és tervezési kérdéseiről – Budapesten, az OSZK-ban és a szegedi Somogyi Könyvtárban.

1986. november 1. A KMK Módszertani Kutatási és Továbbképzési Osztályának kettébontásával Olvasószolgálati Kutató Osztály (vezetője: *dr. Nagy Attila*), valamint Oktatási és Módszertani Osztály (vezetője: *dr. Csapó Edit*) jött létre.

1987. január 9. A KMK az 1986-os után második kiadásban jelentette meg *A könyvtári állomány védelme és megóvása* c., *Kastaly Beatrix* által szerkesztett könyvet.

1987. március 26. A KMK 1986-os impresszummal, 436 oldalon, nyomtatásban megjelentette a *Mohor Jenő* által szerkesztett *Gyűjtőköri tájékoztató. Tudományos könyvtárak* c. jegyzéket, amelynek anyagát *Pataky Ernő* gyűjtötte. (Lásd 1970. máj. 6.)

1987. április 22. A KMK kiadásában megjelent *Bujdosó Ernő* 1986-os évmegjelölésű munkája, a *Bibliometria és tudománymetria*.

1987. július 27. Beérkezett az országba a Sabre-Soros-alapítványi program keretében különböző típusú könyvtárak számára juttatott 30 ezer ajándékkönyv, amelynek elosztását a KMK szervezte meg.

1987. július 27–30. A külföldi magyar intézetek könyvtárosainak tanfolyama az OSZK-ban, az MM és a KMK rendezésében.

1987. augusztus 6. Megjelent a KMK által indított *Könyvtári szoftverek* c. kiadványsorozat első száma. (Szerkesztője: *Bárdosi Mária*. 1989-es megszűnéséig összesen négy száma látott napvilágot.)

1987. szeptember 1. Szerkesztői feladatkörének megtartásával nyugállományba vonult *Gerő Zsoltné*, a Könyvtártudományi Szakkönyvtár osztályvezetője, a *Könyvtári Figyelő* felelős szerkesztője. Utóda a szakkönyvtár élén *Kovács Lászlóné* lett.

1987. szeptember 1. Gyermekkönyvtárosok részére egyéves tanfolyamot indított a KMK. (Befejeződött 1988. május 19-én.)

1987. szeptember 1–4. A szocialista országok könyvtárépítészeti kézikönyvének szerkesztői részére a KMK és az MKE által szervezett, kiállítással egybekötött tanácskozás Veszprémben, az MTA Veszprémi Akadémiai Bizottságának székházában. (A kézikönyv sosem készült el.)

1987. szeptember 21–25. Vezetői-módszertani tanfolyam indítása közművelődési és tanítóképző főiskolai könyvtárosok számára. (A további foglalkozások okt. 12–17-én.)

1987. 4. negyedév A Könyvtártudományi Szakkönyvtár létrehozta a MikroISIS szoftverrel működő MANCI (MAGyar és Külföldi Cikkek) könyvtártudományi cikk-adatbázist, amelybe 1986-ig vizszenelőlegesen kerültek be a bibliográfiai adatok.

1987. október 13. A megyei (fővárosi) bíróságok könyvtárosainak továbbképzése Budapesten, az Igazságügyi Minisztériumban, a minisztérium és a KMK szervezésében.

1987. október 13. *Speciális dokumentumok a könyvtárakban* címmel féléves tanfolyamot indított közművelődési és szakkönyvtárosok részére a KMK. (Befejeződött 1988. márc. 3-án.)

1987. október 21. A KMK kiadta a *Könyvtárosok kislexikona* c., *Vértesy Miklós* által összeállított munkát.

1987. október 26–30. A KMK által közművelődési könyvtárosok részére szervezett, *Videó a könyvtárban* c. tanfolyam.

1987. november 23. és 24. A KMK és a Tudányszervezési és Informatikai Intézet tanácskozásokat szervezett az OSZK-ban az 1987. évi statisztikai jelentések összeállításáról: *23-án* a tanácsi,

24-én a szakszervezeti könyvtárhálózat érdekelt munkatársai számára.

1987. november 26. *A Két évtized az olvasáskutatás könyvtári műhelyében* címmel, *Ughy Jenő* halálának 20. évfordulója alkalmából rendezett szakmai tanácskozás az OSZK-ban; sírjának megkoszorúzása a Rákoskeresztúri Új Köztemetőben.

1988. január 1. Kisebb formátumban és 60 ívről 40-re csökkentett terjedelemben, két esetben összevont számokkal (2–3., 5–6.) jelent meg a *Könyvtári Figyelő* az év folyamán „gazdasági nehézségek miatt”.

1988. január 19. Féléves, alapkörű újságírói tanfolyamot indított a KMK közművelődési könyvtárosok számára. (Befejeződött ápr. 28-án.)

1988. március 28. Egyhetes tanfolyam indítása hat csoportban *Formai feltárás – katalogizálás* címmel közművelődési és szakkönyvtárosok részére. (A tanfolyamok dátumai: márc. 28–31., ápr. 11–14., máj. 9–12., máj. 23–26., szept. 5–8., szept. 12–15.)

1988. április 20. *A magyar könyvtárak* címmel magyarul is megjelent (KMK – Múzsák kiad.) az 1972-ben angol, német és orosz, majd később japán nyelven is közzétett, fényképekkel bőségesen illusztrált összefoglalás, *Kiss Jenő* munkája.

1988. június 20–24. Háromrészes vezetői-módszertani tanfolyamok a KMK szervezésében: szakkönyvtárosok számára Pécelen jún. 20–24-én, okt. 4–6-án, ill. nov. 8–10-én; közművelődési könyvtárosok számára Zsámbékon aug. 22–26-án, szept. 20–22-én, ill. nov. 1–3-án. (Mindkét tanfolyam második és harmadik részét az OSZK-ban tartották.)

1988. augusztus 22–25. A külföldi magyar intézetek könyvtárosainak és irodalmi referenseinek továbbképzése az OSZK-ban, a Művelődési Minisztérium és a KMK rendezésében.

1988. augusztus 29–30. A Művelődési Minisztérium, a KMK és a Jászberényi Tanítóképző Főiskola által az egyetemeken, főiskolák oktatói és a képzésben érintett intézmények munkatársai számára rendezett tanácskozás Jászberényben az egyetemi és a főiskolai könyvtárosképzés tantervének összehangolásáról.

1988. szeptember 26–30. A szocialista országokban megjelenő könyvtári szakfolyóiratok főszerkesztőinek 10. tanácskozása Moszkvában, amelyen a *Könyvtári Figyelőt Pál Ilona* szerkesztő képviselte.

1988. október 11. Féléves osztályozási és indexelési tanfolyam indítása szakkönyvtárosok részére. (Befejeződött 1989. jan. 12-én.)

1988. október 18. Három konferenciából álló szervezés-módszertani tanfolyamot indított a KMK közművelődési és szakkönyvtárosok számára. (A további konferenciák dátuma: nov. 22–24., 1989. márc. 21–23.)

1988. november 18. A középfokú könyvtárkezelői tanfolyamok szervezőinek országos értekezlete az OSZK-ban, a KMK szervezésében.

1988. december 15. körül A KMK megjelentette *A könyvtáros pálya egy szociológiai vizsgálat tükrében* c. kiadványt, *Vidra Szabó Ferenc* munkáját.

1989. január 1. A Magyar Nemzeti Bibliográfia. Időszaki Kiadványok Szerkesztőségének összeállításában, a KMK kiadásában megjelent az *Új Periodikumok* c., negyedéves tájékoztató jegyzék első száma. (Meggűnt a 10. évf. 4. számmal, 1998-ban.)

1989. január 15. *Győri Erzsébet*, a Gyűjteményfejlesztési és Bibliográfiai Osztály vezetője főosztályvezetői besorolással és eddigi feladatainak megtartásával a KMK igazgatóhelyettese lett.

1989. április 3. Az OSZK-ba helyezték át a KMK-ból *dr. Arató Antalt*, a Szervezési és Propagandaosztály vezetőjét.

1989. augusztus 14. Megjelent a KMK új folyóiratának, a *Könyvtári Levelező(lap)*nak 1989/1–2. jelzésű, *Gerő Gyula* által szerkesztett első száma. (Áprilisban kiadott mutatószámának *Könyvtári Expressz* volt a címe és *Arató Antal* a szerkesztője.)

1989. szeptember 11. Egyéves, 200 órás könyvtárkezelői tanfolyamot indított a KMK könyvtárosi munkakörben dolgozó, érettségizett fiatalok részére. (Befejeződött 1990. jún. 6-án.)

1989. szeptember 12. Továbbképző tanfolyam indítása módszertani munkával foglalkozó könyvtárosok részére. (Befejeződött dec. 14-én.)

1989. szeptember 19. Osztályozói (ETO) továbbképző tanfolyam indítása az „A”-típusú közművelődési könyvtárakban az ETO alapján osztályozó, felsőfokú végzettségű könyvtárosok számára. (Befejeződött nov. 23-án.)

1989. szeptember 26. A KMK egyéves könyvtárpedagógiai továbbképző tanfolyamot indított *Mit tehet a könyvtár a társadalomért?* címmel olvasószolgálati könyvtárosok részére. (Befejeződött 1990. ápr. 26-án.)

1989. október 3. Egyéves antikváriusi (becsüs) szaktanfolyam indítása – elsősorban az OSZK dolgozói számára. (Befejeződött 1990. máj. 10-én.)

1989. október 4. A KMK-ban tartott összejövetelen megalakult az ÁMK-könyvtárosok szakmai közössége.

1989. október 16–20. A KMK által Solt-Kalimajorban szervezett vezetői-módszertani tanfolyam („training”) a modern vezetésemélet és -gyakorlat megismertetésére.

1989. november 22–23. *Városi könyvtárak a változó világban* címmel a dél-alföldi megyék városi könyvtárigazgatóinak szakmai konferenciája („kaszinója”) a szegedi Somogyi Könyvtárban, e könyvtár és a KMK rendezésében. Felhívás a *Könyvtári Védegylet* megalapítására.

1989. december *Olvasókönyv a biblioterápiáról* címmel, *Bartos Éva* szerkesztésében megjelent a KMK első kiadványa e fontos témáról.

1990. január 16. Három konferenciából álló ETO-tanfolyam indult, elsősorban szakkönyvtárosok részére. (Befejeződött márc. 22-én.)

1990. február 8–9. Az észak-magyarországi városi könyvtárak igazgatóinak „kaszinója” a Heves megyei Noszvajon a KMK és az egri Bródy Sándor Megyei Könyvtár rendezésében. Tárnya: a városi könyvtárak sorsa.

1990. április 2–6. A KMK vezetői-módszertani tanfolyamot rendezett a közművelődési könyvtárak fiatal, vezető beosztású munkatársai részére Solt-Kalimajorban.

1990. április 6. Az OSZK *Bibliotheca Corviniana 1490–1990* címmel rendezett nagyszabású kiállítása alkalmából megjelent – német nyelven is – a KMK kiadásában *Urbán László* munkája, a *Képek a Corviniana világáról*.

1990. május 3. A Megyei Könyvtárigazgatók Tanácsának az OSZK-ban tartott ülésén elfogadták a Könyvtári és Informatikai Kamara ideiglenes alapszabályait. – Az alapszabály 5. c) pontja szerint a KIK ügyviteli feladatait a KMK látja el.

1990. május 10. Az országos feladatkörű tudományos és szakkönyvtárak a természettudományok dokumentum- és információellátásáról tanácskoztak az MTA Könyvtárában, a KMK szervezésében.

1990. május 30. A Főiskolai Könyvtárigazgatók Tanácsának az OSZK-ban tartott plenáris ülésén fórumot tartottak a könyvtári szaksajtóról (*Könyvtáros, Könyvtári Figyelő, Könyvtári Levelező/lap*).

1990. július 18. A Fővárosi Bíróság bejegyezte a Sabre-Hungary-alapítványt, amelynek fő célja külföldi szakirodalmi dokumentumok Magyarországra juttatása. Az alapítvány székhelye az OSZK. A beérkezett könyvek szétosztását a KMK végezte.

1990. augusztus 27. – szeptember 4. A KMK első ízben szervezett alapfokú tanfolyamot romániai magyar könyvtárosok részére az OSZK-ban.

1990. augusztus 31. A finn–magyar fogadtatásvizsgálatról megjelent könyvet (*Yrjö Varpio – Szopori Nagy Lajos: Ismerkedő ismerősök*) a finn társszerző bemutatta a Magyar Írószövetség klubjában. A könyvbemutatót a KMK rendezte.

1990. szeptember 10. Egyhetes tanfolyamsorozatot indított a formai feltárás, leíró katalogizálás tárgykörében a KMK feldolgozó könyvtárosok részére. (A további tanfolyamok kezdési időpontjai: okt. 8., 1991. jan. 7.)

1990. szeptember 19–20. A KMK és az MKE gyermekkönyvtárosi szekciója tanácskozást szerve-

zett a Ceglédi Városi Könyvtárban a gyermekkönyvek és -lapok kiadásával kapcsolatos kérdésekről.

1990. szeptember 30. *Papp István* lemondott a *Könyvtári Figyelő* szerkesztőbizottsága elnöki tiszteréről.

1990. október 1. A KMK által szervezett első, hároméves könyvtárosasszisztens-iskola indulása 246 hallgatóval. (Befejeződött 1993. június 4-én.)

1990. október 15–19. Önismereti és kommunikációhatékonyságot fejlesztő tréninget szervezett Dobogókön a KMK közművelődési és szakkönyvtárosok részére.

1990. október 24. Egynapos iratkezelési továbbképzést tartott nagykönyvtárban dolgozó ügyintézők részére a KMK.

1990. október 29. Egyhetes mentálhigiéniai tanfolyamot indított a KMK közművelődési könyvtárosok részére.

1990. október 29. Az ágazatok (tárcák) országos feladatkörrel felruházott hat központi intézménye (Agrárinformációs Vállalat, Építésügyi Tájékoztatási Központ, A Környezetgazdálkodási Intézet Informatikai Intézete, Országos Kereskedelmi-marketing Szakkönyvtár, OMIKK, Országos Orvostudományi Információs Intézet és Könyvtár) két tanácskozásuk alapján a KMK közreműködésével megfogalmazott memorandumban kérte a kormány állásfoglalását és intézkedését a központi szerepkörű szakkönyvtárak működésének fenntartása és támogatása érdekében.

1990. október 29. – november 2. Egyhetes, alapkülső számítógépes tanfolyamot szervezett a KMK könyvtárosok részére. (A további tanfolyamok dátumai: nov. 26–30. és dec. 10–14.)

1990. november 1. A KMK titkárságán *Lukáts Ivánné Takács Zsuzsa* szervező titkári teendőket kapott osztályvezetői besorolásban.

1990. november 5–9. *Könyvtárhasználatra való felkészítés* címmel tanfolyamot szervezett iskolai és gyermekkönyvtárosok számára a KMK a Fővárosi Pedagógiai Intézettel közösen.

1990. november 12–16. A KMK romániai magyar könyvtárosok részére másodszor szervezett alapkülső tanfolyamot.

1990. december 6. A KIK megyei és városi könyvtári tagozatainak összejövele a KMK-ban időszéri könyvtárpolitikai és gyakorlati kérdésekről.

1990. december 15. Megjelent az OMIKK és a KMK közös gondozásában az *Egyetememes Tizedes Osztályozás. Rövidített kiadás. 1. köt. Táblázatok c.* kiadvány. (A 2. kötet megjelenési ideje: 1991.)

1990. december 20. A *Magyar Közlöny* e napra keltezett számában megjelent a 17/1990 (XII.20.) MKM rendelet a művelődési ágazati szakmunkásképzésről és munkaköri szakképzésről. Ennek értelmében a könyvtári raktárkezelő szakmunkások és a papír- és könyvrestaurátorok képzésének vizsgabizottságát az OSZK működteti, a könyvtáros-asszisztensi középfokú képzés, valamint a zenei könyvtárosi, a gyermekkönyvtárosi, a könyvtári rendszerszervezői, a könyvtáros-informatikusi és a tájékoztató könyvtárosi felsőfokú szakképzés vizsgabizottságát működtető szerv pedig a KMK. (A rendeletet közzétették a *Művelődési Közlöny* 1991/2-es, febr. 11-i számában is, a *Jegyzék a vizsgabizottságot működtető szervekről a művelődési ágazati szakmai oktatásban c.* közleménnyel együtt.)

1991. január 1. Megváltozott alakban, új címlappal, „új folyam” jelzéssel, a korábbi hat szám helyett negyedéves folyóiratként jelent meg a *Könyvtári Figyelő*, amely az egyidejűleg megszüntetett *Könyvtári és Dokumentációs Szakirodalom* (KDSZ) c. referáló lap szerepét is átvette. Kiadója az OKT és a KMK helyett csupán az utóbbi lett, főszerkesztője: *Szente Ferenc*, felelős szerkesztője: *Kovács Lászlóné [Kovács Emőke]*. Példányszáma: 1350.

1991. január 21–25. A KMK alapkülső számítógépes tanfolyamot rendezett könyvtárosok részére.

1991. február 14–15. A KMK *Programbörze '91* című rendezvényén 26 kiállító 31 számítógépes programot mutatott be a Könyvtártudományi Szakkönyvtárban.

1991. április 6. 2., átdolgozott és bővített kiadásban, a KMK gondozásában megjelent *Kertész Gyulának A magyar időszaki kiadványok egyedi repertóriumai*

c., 1990-es évmegjelölésű munkája. (Az első kiadás megjelenési éve: 1977.)

1991. április 23–25. *Reading habits in the changing society* (Olvasási szokások a változó világban) címmel nemzetközi konferenciát szervezett az OSZK-ban az Olvasószolgálati Kutatóosztály.

1991. július A *Könyvtári Figyelő* 1991. évi 2. számában megjelent Kovács Lászlónénak *Elektronikus faluközpont, avagy a „modern fonó”* c. ismertetése a svéd és finn telekunyhókról (telecottage). Így kezdődött Magyarországon is a teleházak elterjesztése, amelyek eleinte könyvtári keretben, majd saját külön hálózatban valósultak meg, többnyire tekintet nélkül a meglévő könyvtárakra.

1991. szeptember 1. A hatályba lépett új Szervezeti és Működési Szabályzat szerint a KMK új felépítése: Titkárság; Könyvtárközi koordinációs osztály (vezető: dr. Skaliczki Józsefné); Oktatási osztály (vezető: dr. Csapó Edit); Olvasószolgálati kutatási osztály (vezető: dr. Nagy Attila); Gyűjteményépítési információs osztály (vezető: Győri Erzsébet); Könyvtártudományi és informatikai szakkönyvtár (vezető: Kovács Lászlóné).

1991. szeptember 9. A hároméves könyvtárosasszisztens-iskola újabb évfolyamát indította a KMK.

1991. szeptember 9. Felsőfokú végzettségű könyvtárosok számára kétéves könyvtáros-informatikus képzést indított a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetemmel közösen a KMK. (Befejeződött 1993. június 25-én.)

1991. szeptember 30. – október 4. A KMK 40 órás, alapkörű számítógépes tanfolyamsorozatot indított könyvtárosok részére; a további dátumok: okt. 14–18., nov. 11–15.

1992. január 11. Életének 63. évében elhunyt Bereczky Lászlóné – 1966 előtt: Varsányi Endréné –, a KMK ny. tudományos főmunkatársa, a Szabó Ervin-émlékérem kitüntetettje.

1992. január 20. körül A KMK 1991-es évjelzéssel kiadta Lőrincz Judit és Pertti Vakkari: *Távoli rokonok – közeli barátok. Magyarok és finnek az olvasásszociológia tükrében* c., egy magyar–finn közös kutatás eredményeit feldolgozó munkáját.

1992. április A KMK *A finn–magyar közös olvasáskutatás 2.* kiadványaként megjelentette Leena Kirstinä és Lőrincz Judit *Magyarok és finnek a fikció világában* c., Balázs József. *Magyarok és Veijo Meri: Manilakötél* c. regényének olvasói fogadtatását vizsgáló könyvét.

1992. április 24. Székelyudvarhelyen rendezett konferenciát az ottani tanítóképző főiskola és az MKE olvasószolgálati szekciója, amelyen az 1991 tavaszán a KMK olvasáskutatási munkaközössége által, a helyi pedagógusok és könyvtárosok közreműködésével Székelyföldön, Nyugat-Szlovákiában és – kontrollként – Magyarországon végzett olvasáskutatás eredményeiről számoltak be.

1992. június előtt A KMK 3. jav., bőv. kiadásban megjelentette *Könyvtári és tájékoztatási tézaurusz* c., 1144 deskriptort és kb. ugyanennyi utalót (szinonimát) tartalmazó segédletét, amelynek első kiadása, a tervezet 1976-ban készült el, 2., továbbfejlesztett 1987-es változata pedig házi használatra szánt munkapéldány volt.

1992. augusztus 10. körül A KMK kiadásában megjelent Halász Bélának *Könyvtári környezettan* c. munkája.

1992. augusztus 16–18. A Magyarok Világszövetségével közösen a KMK rendezte a Magyar Könyvtárosok III. Szakmai Találkozóját az OSZK-ban.

1992. szeptember 10. Újabb hároméves könyvtárosasszisztens-képző tanfolyamot indított a KMK. (Befejeződött 1995. máj. 29-én.)

1992. december 2. Fejér, Komárom-Esztergom, Pest és Veszprém megyék ÁMK-inak és kettős funkciójú könyvtárainak könyvtárosai részére tanácskozást szervezett a KMK Veszprémben, a VEAB székházában *A könyvtár mint kommunikációs és információs központ* c. témáról.

1993. január 15. „Telekunyhók” a vidék fejlesztéséért. *Hogyan építsünk tájékoztató állomást* címmel, ill. alcímmel, 1992-es impresszummal szakirodalmi szemlét adott ki a KMK Kovács Emőke és Kovács Katalin szerkesztésében. (Lásd 1991. július is.)

1993. február 2. *Juhász Gyula* főigazgató és *Szente Ferenc* főigazgató-helyettes, KMK-igazgató kezdeményezte a KMK tevékenységének átvilágítását. A felkérő levelet február 17-én egy megbeszélés követte, amelyen a felkért bizottság tagjain kívül a KMK osztályvezetői is részt vettek. A bizottság tagjai: *Horváth Tibor* elnök, *Bényei Miklós*, *Fülöp Géza*, *Surján Miklós*, *Zsidai József* és *Mader Béla* tagok. (A bizottság jelentését a *Könyv, Könyvtár, Könyvtáros* 1994. decemberi száma közölte.)

1993. február 28. *Lukáts Ivánné Takács Zsuzsa*, szervezési feladatokat ellátó osztályvezető távozott a KMK-ból.

1993. március 2. A KMK kiadta *Nagy Attila* és *Gereben Ferenc: Olvasás és társadalom: olvasás-szociológia, olvasáslélektan, olvasáspedagógia* c., 1992-es évmegjelölésű szöveggyűjteményét.

1993. augusztus 1. *Szente Ferenc* nyugdíjba vonulása miatt a KMK igazgatói teendőinek ellátására *Győri Erzsébet* kapott megbízást.

1993. szeptember 13. Két és fél éves könyvtárosasszisztens-képző tanfolyamot indított a KMK. (Befejeződött 1996 februárjában.)

1993. szeptember 24–25. *A könyvtár szociális funkciója* címmel tanácskozás a nyíregyházi Mórincz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtárban az MKE Közkönyvtári Egyletének szervezésében. (Az azonos című tanulmánygyűjteményt *Arnóth Károly* és *Vidra Szabó Ferenc* szerkesztésében 1995 őszén jelentette a KMK.)

1993. október 29. Az általános művelődési központokban és a kettős funkciójú könyvtárakban dolgozó szakemberek tanácskozása a nyíregyházi Mórincz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtárban, e könyvtár és a KMK rendezésében.

1993. november 18. A gyarapítással foglalkozó közművelődési könyvtárosok országos tanácskozása az OSZK-ban az *Új Könyvek* c. recenzios folyóiratnak a Könyvtárellátó által tervezett átalakításáról – a KMK és a Könyvtárellátó Vállalat rendezésében. (Lásd 1994. jan. 6.)

1993. november 26. Országos osztályozási értekezlet az OSZK-ban az ETO-ról, az MKE és az OSZK

szervezésében. – A bevezető előadást *Rónai Tamás* tartotta. A jelenlevők javaslatokat tettek az ETO folyamatos karbantartására és a karbantartott ETO korszerű hordozón a könyvtárakhoz való eljuttatására. (Ennek érdekében 1994-ben ETO-iroda alakult a KMK Oktatási és Módszertani Osztálya keretében, amely 1995-ben az NKA támogatásával megvásárolta a FID Consortiumtól az ETO számítógépes adatállományát, majd 1997-ben az aktualizált állományt, s ez lett később az alapja az új ETO-középkiadásnak.)

1994. január 6. Megváltozott formában – számítógépes előállítással – és tartalommal (a recenziókon kívül annotációkkal is) jelent meg az *Új Könyvek* c. állománygyarapítási tanácsadó. Az MNB szerkesztősége által készített szabványos bibliográfiai leírást nem közölte a lap, ezeket csak a nyomtatott katalóguscédulán szállította a KELLO. – A KMK Gyűjteményfejlesztési és Bibliográfiai Tanácsadó Osztálya ez évtől kezdve adatbázist hozott létre az *Új Könyvek*ben recenzált művekről.

1994. március 31. Nyugalomba vonult *Szente Ferenc*, az OSZK főigazgató-helyettese, a KMK igazgatója.

1994. június 30. Befejeződött a KMK és a debreceni KLTE által 1992-ben indított, másoddiplomát nyújtó humán-informatikus képzés.

1994. június 30. Befejeződött a KMK által 1992 szeptemberében indított felsőfokú könyvtáros-informatikus szakképzés.

1994. [2. félév] *A Könyvtári Figyelő* könyvsorozata keretében megjelent *Vajda Erik* megvalósíthatósági tanulmánya *Időszaki kiadványok válogatott cikkeinek on-line adatbázisa kooperációs partnerek együttműködésével* címmel.

1994. július 27–29. A helytörténész könyvtárosok országos tanácskozása Vácon, az MTESZ-székházban a KMK, a Pest Megyei Könyvtár és a váci Katona Lajos Városi Könyvtár szervezésében. (*A Helytörténész Könyvtárosok Országos Tanácskozása I. 1994 c. kiadvány Mezey László Miklós* szerkesztésében megjelent 1995-ben.)

1994. szeptember 14. Utoljára indított két és fél éves könyvtárosasszisztens-képző tanfolyamot a KMK. (Befejeződött 1997 februárjában.) – Ezt a képzési

formát 1996-tól kezdve egyéves tanfolyam váltotta fel. (Lásd 1997. szep. 29.)

1994. október 27. 80 éves korában elhunyt *Vadász Ferencné*, a KMK ny. osztályvezetője.

1994. november 17. A Főigazgatói Kollégium a KMK felülvizsgálatáról készült jelentést tárgyalta meg a felülvizsgáló bizottság tagjainak, az MM képviselőjének és a KMK osztályvezetőinek jelenlétében. (Lásd még 1993. febr. 2.)

1994. december 13. A főigazgató meghosszabbította *Győri Erzsébet* megbízatását az igazgatói teendők ellátására, mivel a KMK igazgatói állására kiírt pályázat eredménytelenül zárult.

1995. [az év folyamán] A KMK statisztikai munkabizottságot hozott létre a hazai könyvtári statisztikának az ISO-szabvánnyal kompatibilis szerkezetét kialakítandó. (A hosszas szervezőmunka és az adatlapok kidolgozása ellenére a Művelődési és Köznevelési Minisztérium kettéválása után 1998-ban nem készült statisztika egyetlen könyvtártípusról sem.)

1995. [az év folyamán] Pályázati támogatással a KMK részt vett a brit–magyar együttműködési csereprogram keretében megvalósított, *Stratégiai tervezés, teljesítménymérés, teljes körű minőségirányítás* c. projektben, amelynek keretében kidolgozták a kecskeméti Katona József Megyei Könyvtár modellértékű menedzsment módszereit.

1995. január 1. Kényszerűségből egy főre csökkentették kiadói a *Könyv, Könyvtár, Könyvtáros* c. folyóirat szerkesztőségének létszámát. Az 1995. februári számtól kezdve egyedül *Vajda Kornél* szerkesztette a lapot, aki 1994. július 1-jétől újra a KMK alkalmazásában állt, így a 3K is a KMK felügyelete alá került.

1995. január 2. A KMK létszámából két álláshelyet a szakmai szervezetek titkári teendőinek ellátására adtak át, egyenlő feltételeket teremtve az MKE és a KIK működése számára. Az MKE titkársága e napon megkezdte működését az OSZK Hold u. 6. sz. alatti épületében. Ügyvezető titkár: *Hegyközi Ilona*, a Könyvtártudományi Szakkönyvtár volt munkatársa. – A KIK titkársága febr. 1-jén jött létre; ügyvezető titkár: *Fülöp Ágnes*.

1995. február A KMK megjelentette a *Minerva papjai? Pedagógusjelöltek olvasáskultúrája* c., ill. alcímű kiadványt, *Lőrincz Judit* és *Vidra Szabó Ferenc* munkáját.

1995. május 15. A KMK új igazgatója: *Csabay Károly* (1996. dec. 31-ig).

1995. május 25. A KIK vezetőségválasztó közgyűlése az OSZK-ban. Az újonnan létrehozott főtitkári posztra *Skaliczki Juditot*, a KMK osztályvezetőjét választották meg.

1995. június A romló gazdasági helyzet miatt a fenntartó létszámleépítést, illetve korengedményes nyugdíjazást rendelt el az OSZK-ban, ami a KMK-t sújtotta legnagyobb mértékben. A KMK létszáma az 1994. jan. 1-jei 62,5 főről 1998. dec. 31-re 37 főre csökkent, az 40,8%-os létszámcsökkenést jelent. (Az OSZK-ban összességében 26,9%-os volt a leépítés.)

1995. június 8. *Könyvtárosképzés és munkaerő-szükséglet* címmel országos tanácskozást rendezett az MKE az OSZK-ban az MKM megbízása alapján a KMK (*Vidra Szabó Ferenc*) által végzett vizsgálat eredményeiről.

1995. július 24–26. A 9. európai olvasáskonferencia, Budapesten, az OSZK-ban az IRA és a HUNRA szervezésében, a KMK közreműködésével. Tárnya: Írásbeliség és demokrácia (Olvasástanítás, olvasásra ösztönzés, olvasásfejlesztés; elmélet és gyakorlat).

1995. július 24–26. A Nemzetközi Bibliológiai Társaság (Association Internationale de Bibliologie = AIB) második kutatói konferenciája, az OSZK-ban a KMK szervezésében, öt ország részvételével, *Az írásos kommunikációs rendszer változásai 1985 után a közép-európai országokban* címmel.

1995. október 18–19. A Mellon Alapítvány 295 ezer dolláros támogatásával létrehozott HUSLONET (Hungarian–Slovak Library Network) számítógépes rendszer (CD-ROM-hálózat) működésének megkezdése, ünnepélyes megindítása a Miskolci Egyetemen, illetve a kassai J.P. Šafarik Egyetemen. A hálózat megteremtésében koordinatív szerepe volt a KMK-nak.

1995. november 6–8. A KMK alapítványi csoportja és az OSZK szervezte meg a Sabre Alapítvány DEEP (Dialog of East European Partners) konferenciáját, kelet-európai résztvevők számára.

1995. november 30. A KIK képviselő-testületének az OSZK-ban tartott ülésén – egyebek mellett – a Könyvtártudományi és Módszertani Központ sorsáról tárgyaltak.

1995. december Megkezdődött a Könyvtártudományi Szakkönyvtár könyvvállományának feldolgozása az OSZK NEKTÁR rendszerében, tagkönyvtár létrehozásával a DOBIS/LIBIS integrált rendszerben.

1995. december 19. Befejeződött a KMK és a debreceni KLTE által 1993-ban indított, két és fél éves, másoddiplomát nyújtó humán-informatikus képzés, ezzel ez a képzési forma megszűnt.

1996. január 10. Az 1995/12-es szám megjelenésével megszűnt a *Könyvtári Levelező/lap* kiadása a KMK-ban. (A folyóirat a KIK kiadásában indult újra 1996 augusztusában.)

1996. március–szeptember A Kossuth rádióban hét hónapon át havonta 25 perces műsorok hangzottak el az olvasásról Nagy Attila javaslatai alapján és részvételével.

1996. március 24. 75 éves korában elhunyt Vargha Balázs irodalomtörténész, író, szerkesztő, a KMK egykori gyermekkönyvtári szakértője.

1996. június 13. Életének 95. évében elhunyt dr. Pataky Ernő, a KMK ny. osztályvezetője, volt minisztériumi osztályfőnök és egyetemi magántanár, a Magyar Érdemrend Tiszti Keresztjének kitüntettje.

1996. július 1. A Művelődési és Közoktatási Minisztérium könyvtári osztályának új vezetője: dr. Skaliczki Judit, a KMK Koordinációs Osztályának volt vezetője. (Az OSZK-ból jún. 30-án távozott.)

1996. augusztus 2. Az OSZK Főigazgatói Kollégiuma Csabay Károly előterjesztésére a KMK Koordinációs Osztályának működésével foglalkozott. Határozata értelmében a nevezett osztály nem osztályszervezetben működik tovább, feladatainak egy része megszűnik (jogi tanácsadás), más részüket a

KMK egyéb osztályai veszik át (így pl. a könyvtári statisztikát a Könyvtártudományi Szakkönyvtár fogja gondozni – ez a feladat végül az Olvasószolgálati Kutatóosztályra került át), és az alapítványi ügyek csoportszervezetben a KMK igazgatójának közvetlen irányítása alá kerülnek. – A könyvtárak nyilvántartását a számítógépes adatbázist eddig is működtető Könyvtártudományi Szakkönyvtár vette át.

1996. augusztus 7–10. A magyar könyvtárosok IV. világtalálkozója Budapesten és Debrecenben, a KMK és az MKE Hajdú-Bihar Megyei Szervezetének közös szervezésében. – A tanácskozás előadásából válogatott, Cselényi Imre által szerkesztett kiadványt az OSZK 1999-es impresszummal megjelentette.

1996. december 29. Nyugállományba vonult Kovács Lászlóné (Kovács Emőke), a Könyvtártudományi Szakkönyvtár osztályvezetője, a *Könyvtári Figyelő* főszerkesztője.

1997. [az év folyamán] A KMK munkabizottságot hozott létre a dokumentumellátó rendszer kidolgozására.

1997. [az év folyamán] A minimálisra apadt bejelentések és a létszámhiány miatt a Gyűjteményfejlesztési és Bibliográfiai Tanácsadó Osztály megszüntette a magyar könyvtárak bibliográfiai terveinek nyilvántartását, amelyet 1961-től éves nyomtatott kiadványban, 1994-től számítógépes adatbázisban adtak közre.

1997. január 1. A KMK mb. igazgatója ismét Győri Erzsébet lett.

1997. január 1. A *Könyvtári Figyelő* új főszerkesztője: Hegedűs Péter, az OSZK főigazgató-helyettese. Főszerkesztő-helyettesként Kovács Katalin jegyzi a lapot, és továbbra is három rovatszerkesztő vesz részt minden szám szerkesztési munkáiban. A szerkesztőség mellett tanácsadó testületet alakítottak külső szakemberekből.

1997. február 1. A Könyvtártudományi Szakkönyvtár mb. osztályvezetője Rác Ágnes osztályvezető-helyettes lett. (Kinevezték ápr. 1-jén.)

1997. március 20. A Magyar Szabványügyi Hivatal Magyar Szabványügyi Testületé (MSZT) alakulása következtében létrehozott *Könyvtári és Szakirodalmi*

Tájékoztató Szabványosítási Bizottság támogatására, a szakmai szabályzatok készítésének koordinálására *Könyvtári Szabványosítási Irodát* (KSZI) létesített az OSZK – *Varga Ildikó* vezetésével – a KMK keretében. – Ápr. 4-én tartott ülésén a bizottság jóváhagyta a feladatáról, összetételéről, szervezetéről, munkarendjéről alkotott szabályzatot. A bizottság az IKSZ, az MKE, az MSZT, az OSZK és a KMK képviselőiből és az elnökből áll, titkára a KMK-ban létrehozott Könyvtári Szabványosítási Iroda vezetője vagy munkatársa.

1997. április 1. A *Könyv, Könyvtár, Könyvtáros* májusi számától kezdve a *Győri Erzsébet, Sz. Nagy Lajos, Vajda Kornél* szerkesztői együttes jegyzi a folyóiratot.

1997. június 27. Életének 69. évében Fonyódon váratlanul elhunyt *Fodor András* Kossuth-díjas költő-író, a KMK munkatársa, a Könyvtárosok Sallai István Társaságának elnöke.

1997. augusztus *Írás tegnap és holnap* címmel elektronikus folyóiratot indított az MTA keretén belül működő Magyar Bibliológiai Munkacsoport, a Nemzeti Kulturális Alap és a Soros Alapítvány támogatásával. Felelős szerkesztője *Lőrincz Judit*, a KMK olvasószolgálati kutató osztályának munkatársa. Az elektronikus folyóiratot az OSZK szolgáltatja saját szerveréről (jelenleg az EPA keretében). [Összesen négy száma jelent meg, utolsóként az 1998. decemberi.]

1997. november 26. *Feldolgozók fóruma* címmel országos szakmai megbeszélést szervezett a KMK az OSZK-ban, az ETO MRF-adatállományának honosításáról, a raktározási táblázat korszerűsítéséről és a könyvtári szabványosítás időszerű kérdéseiről.

1997. december 9. A KMK megjelentette a *Rácz Ágnes* által összeállított *Könyvtári Minerva 1996.* c. adattárat, 1965 óta az első, ilyen jellegű országos kiadványt.

1998. január 1. Hatályba lépett *A kulturális javak védelméről és a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről* szóló 1997. évi CXL. törvény. – A törvény újrafogalmazta az OSZK feladatait, valamint a könyvtári szakmai feladatok ellátására *Könyvtári Intézet* létrehozását rendelte el.

1998. február 18. Az MKE tanácsa fórumot szervezett az OSZK-ban a Könyvtári Intézetről kiadandó jogszabály előkészítéséről *A Könyvtári Intézet (volt Könyvtártudományi és Módszertani Központ) feladatai és jogállása* címmel.

1998. március 31. A *Magyar Közlöny* 1998/27. számában megjelent a művelődési és közoktatási miniszter 15/1998. (III.31.) MKM rendelete a helyi önkormányzatok könyvtári és közművelődési érdekeltégnövelő támogatásáról. A rendelet a Könyvtári Intézet feladataként jelöli meg a központi támogatás 90%-ának szétosztására vonatkozó javaslat elkészítését a könyvtárak által beküldött adatok alapján. (A feladatot a Könyvtári Intézet létrehozásáig a KMK látta el, *Vidra Szabó Ferenc* tevékenységével.)

1998. április 29. Életének 68. évében elhunyt *Szilágyi Tibor*, a KMK ny. munkatársa, neves műfordító.

1998. december 7. Tudományos ülészak a KMK rendezésében az iskolán kívüli könyvtárosképzés 100 éves évfordulójának megünneplésére *Száz éves a könyvtárosképzés az Országos Széchényi Könyvtárban 1898–1998* címmel.

1998 vége Az olvasószolgálati kutató tevékenység ez évben kizárólag pályázati pénzekből volt finanszírozható. Az OTKA támogatásával indultak meg „A könyvtárak rendszerszerű vizsgálata” c. kutatási téma adatfelvételei, valamint NKA-támogatással a „Főiskolai és egyetemi hallgatók olvasási kultúrája, könyvtárhasználati szokásai” c. vizsgálat.

1999. január 1. Főigazgatói döntés alapján a *Magyar Nemzeti Bibliográfia. Időszaki Kiadványok Repertórium*a ettől az évtől kezdve a könyvtártudományi cikkeket nem dolgozta fel; azokról a Könyvtártudományi Szakkönyvtár által szerkesztett MANCI adatbázisban, illetve *A Magyar Könyvtári Szakirodalom Bibliográfiájában* lehetett tájékozódni.

1999. április 1. *Hegyközi Ilona* tájékoztató könyvtárosként visszatért a Könyvtártudományi Szakkönyvtárba az MKE ügyvezető titkári posztjára.

1999. április 28. A *Magyar Közlöny* 1999/35-ös számában megjelent *A nyilvános könyvtárak jegyzékének*

vezetéséről szóló 64/1999. (IV.28.) Kormányrendelet. (Szövegét a *Kulturális Közlöny* 1999/12. sz., június 16-án megjelent száma is tartalmazza.) A rendelet értelmében a feladatot a KMK, illetve jogutódja, a Könyvtári Intézet végzi. – A jegyzéket a *Könyvtári Minerva* 1996 c. adattár adatbázisának továbbfejlesztésével *Rácz Ágnes*, a Könyvtártudományi Szakkönyvtár vezetője állította fel, és az ő szerkesztésében jelent meg a nyilvános könyvtárak első jegyzéke (lásd 2000. jún. 16.). A feladatot utóbb *Hangodi Ágnes* vette át, aki magával vitte a Könyvtári Intézet 2001 elején megalakult szervezési és elemző osztályára. Később a jegyzék szerkesztője *Amberg Eszter* lett.

1999. július 13. Oktatási és Képzési Munkacsoport néven az NKÖM, az MKE, az IKSZ, a KMK és a képzőintézmények képviselőiből 9 tagú munkaközösség alakult *dr. Bényei Miklós* (KLTE) elnökletével.

1999. szeptember 20. 180, ill. 168 órás számítógép-kezelő (-használó) tanfolyamot indított három csoportban a KMK. (A további csoportok indulása: szept. 23., ill. szept. 27. A tanfolyamok befejeződtek 2000 májusában).

1999. szeptember 22. Egyéves könyvtárosasszisztens-képző tanfolyamot indított a KMK. (Befejeződött 2000. máj. 17-én.)

1999. november 19. A *Magyar Közlöny* 1999/104. számában megjelent a Kormány 165/1999. (XI.19.) Korm. rendelete az Országos Könyvtári Kuratóriumról, amely az OSZK és a Könyvtári Intézet tevékenységét illetően a miniszter mellett működő konzultatív testület. (A *Kulturális Közlöny* a 2000. jan. 28-án megjelent, 2000/1-es számában adta közre a jogszabályt).

2000. január 14. A *Magyar Közlöny* 2000. évi 4. számában megjelent a nemzeti kulturális örökség miniszterének 1/2000. (I.14.) NKÖM rendelete a kulturális szakemberek szervezett képzési rendszeréről, követelményeiről és a képzés finanszírozásáról. – A rendelet előírásainak megfelelően elkezdődött a KMK továbbképzési programjainak akkreditálása, ami feltétele lett a tanfolyam jellegű szakmai továbbképzések szervezésének, a tanfolyamok indításának.

2000. február 11. A *Katalist* levelező fórumon e napon adta hírül a Könyvtártudományi Szakkönyvtár, hogy cikk-adatbázisa, a MANCI elérhetővé vált az Interneten.

2000. február 24. Értekezlet a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériumának székházában – főként a települési önkormányzatok képviselői számára – a közgyűjteményi és közművelődési törvény végrehajtását követő jogszabályokról, pályázati és statisztikai kérdésekről, valamint a nyilvános könyvtárak jegyzékével összefüggő teendőkről, amelyen a KMK illetékes munkatársai tartottak előadást.

2000. március 24. A *Magyar Közlöny* 2000/26-os számában megjelent a nemzeti kulturális örökség miniszterének 6/2000. (III.24.) NKÖM rendelete a Könyvtári Intézet jogállásáról. – A rendelet értelmében a Könyvtári Intézet az Országos Széchényi Könyvtár részjogkörű belső szervezeti egysége. A rendelet ápr. 1-jei hatályba lépésével egyidejűleg a *Könyvtártudományi és Módszertani Központ* megszűnt [a valódi megszűnés az intézet első vezetőjének hivatalba lépésével történt meg]. A Könyvtári Intézet működéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételeket a KMK létszámából és tárgyi feltételeiből kiindulva kellett kialakítani. (Ennek értelmében – bár a rendelet ezt nem mondta ki – a Könyvtári Intézet a KMK jogutódjának tekinthető.)

2000. június 16. A *Kulturális Közlöny* 2000/10-es számában megjelent a magyar nyilvános könyvtárak első jegyzéke több mint 1200 intézmény adataival.

2000. augusztus 1. Az 1997. évi CXL. sz. kulturális törvény által létesített Könyvtári Intézet (a KMK utódintézménye) első igazgatója: *dr. Dippold Péter*. – Ezzel a kinevezéssel végleg lezárult a Könyvtártudományi és Módszertani Központ története.

Rövidítések

ÁKV	Állami Könyvterjesztő Vállalat
BMEK	a Budapesti Műszaki Egyetem Könyvtára
ELTE	Eötvös Loránd Tudományegyetem
FSZEK	Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár
IKSZ	Informatikai és Könyvtár Szövetség
KG INFORMATIK	A Kohó- és Gépipari Minisztérium Tájékoztató Intézete
KIK	Könyvtári és Informatikai Kamara
KLTE	Kossuth Lajos Tudományegyetem
KM	Kulturális Minisztérium
KMK	Könyvtártudományi és Módszertani Központ
KSH	Központi Statisztikai Hivatal
MKE	Magyar Könyvtárosok Egyesülete
MKM	Művelődési és Közoktatási Minisztérium
MM	Művelődésügyi Minisztérium (1974. jún. 22-ig) és Művelődési Minisztérium (1980. júl. és 1990. máj. között)
MNB	Magyar Nemzeti Bibliográfia
MSZMP	Magyar Szocialista Munkáspárt
MSZT	Magyar Szabványügyi Testület
MTA	Magyar Tudományos Akadémia
NKÖM	Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma
NPI	Népművelési Propaganda Iroda
OKDT	Országos Könyvtárügyi és Dokumentációs Tanács
OKT	Országos Könyvtárügyi Tanács
OMFB	Országos Műszaki-Fejlesztési Bizottság
OMgKDK	Országos Mezőgazdasági Könyvtár és Dokumentációs Központ
OMIKK	Országos Műszaki Információs Központ és Könyvtár
OMK	Országos Műszaki Könyvtár
OMKDK	Országos Műszaki Könyvtár és Dokumentációs Központ
OOKDK	Országos Orvostudományi Könyvtár és Dokumentációs Központ
OPI	Országos Pedagógiai Intézet
OPKM	Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum
OSZK	Országos Széchényi Könyvtár
OTKA	Országos Tudományos Kutatási Alap (?)
SZMT	Szakszervezetek Megyei Tanácsa
SZOT	Szakszervezetek Országos Tanácsa
TMT	Tudományos és Műszaki Tájékoztatás
ÚK	Új Könyvek
VEAB	Veszprémi Akadémiai Bizottság

27. kép
Berezky Lászlóné és Károlyi Ágnes 1982-ben

28. kép
November 7-i ünnepség 1968-ban
*(Ülnek: Sallai István, Vargha Balázs, állnak: Fodor András, Fogarassy Miklós,
Sonnevend Péter, Kamarás István, Kövendi Dénes)*

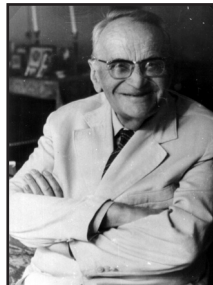
29. kép

Takács Milkós, Papp István, Sallai István Szombathelyen a hatvanas évek végén

30. kép

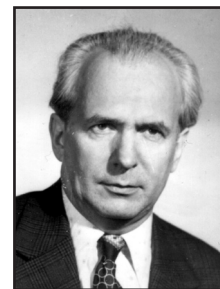
Urbán László 1976-ban

30. kép

Szentmihályi János

32. kép
Szabó Sándor

33. kép

Futala Tibor

31-33. képek
Valamikor KMK-sok voltak